

UNIWERSAL ERBUD

DEKLARACJA ŚRODOWISKOWA 2024

[edycja 1/3]

20L

UNIWERSAL

Spis treści

1. Czym jest ERBUD?	11
1.1. Zarząd	14
1.2. Nasze spółki	20
1.3. Konkurs „BUDUJ BEZPIECZNIE”	24
1.4. Fundacja ERBUD Wspólne Wyzwania im. Eryka Grzeszczaka	27
1.5. Porozumienie dla Bezpieczeństwa w Budownictwie	28
2. Charakterystyka ZSZ	33
2.1. Polityka Zintegrowanego Systemu Zarządzania	34
2.2. Polityka klimatyczna	36
2.3. Struktura organizacyjna Systemu Zarządzania Środowiskowego	40
2.4. Opis funkcjonowania Systemu Zarządzania Środowiskowego	43
2.5. Kontekst organizacji i współpraca z otoczeniem ERBUD S.A.	48
2.5.1. Strony zainteresowane	48
2.5.2. Komunikacja wewnętrzna	50
2.5.3. Komunikacja zewnętrzna	52
3. Społeczna odpowiedzialność za środowisko, dobre praktyki proekologiczne	57
4. Aspekty środowiskowe	66
4.1. Kryteria i ocena znaczenia aspektów środowiskowych	66
4.2. Bezpośrednie aspekty środowiskowe	68
4.3. Pośrednie aspekty środowiskowe	72
5. Cele i zadania środowiskowe	76
6. Środowiskowe efekty działalności w odniesieniu do aspektów znaczących	78
6.1. Efektywność energetyczna	80
6.2. Zużycie wody	86
6.3. Zużycie materiałów	86
6.4. Gospodarka odpadami	88
6.5. Różnorodność biologiczna	92
6.6. Emisje do powietrza	94
7. Pośredni pozytywny wpływ działalności ERBUD S.A. na środowisko	100
8. Zgodność z wymaganiami prawnymi mającymi zastosowanie w ERBUD S.A.	106
9. Oświadczenie weryfikatora środowiskowego EMAS	111

Szanowni Państwo,

jestem niezwykle dumny z deklaracji środowiskowej, której kolejną aktualizację mamy przyjemność Państwu przekazać. Jest to dla nas wyjątkowy dokument prezentujący nie tylko profil naszej firmy, politykę czy strukturę systemu zarządzania, ale również po raz kolejny pokazujemy w tak kompleksowy sposób wszystkie dane dotyczące środowiskowych efektów działalności ERBUD-u.

Choć tak wiele udało się już osiągnąć, nie spoczywamy na laurach i wyznaczamy sobie kolejne ambitne cele. Wszystko po to, by kolejnym pokoleniom zostawić naszą planetę w możliwie jak najlepszym stanie.

Wdrożenie systemu Ekozarządzania i Audytu EMAS to jeden z kroków spójki do potwierdzania realizowanej przez nas strategii klimatycznej związanej z realizacją Europejskiego Zielonego Ładu. To dla nas szczególnie istotne. Potwierdza to przyjęta przez ERBUD polityka klimatyczna i wyznaczane cele mające doprowadzić do łagodzenia zmian klimatu.

Jako Grupa ERBUD realizujemy wiele zadań, które finalnie wptywają na poprawę stanu środowiska. Jest to efekt wdrażanej od wielu lat świadomej strategii biznesowej ukierunkowanej na dywersyfikację działalności, w których to działaniach zawsze bierzemy pod uwagę wpływ na środowisko. Jako ONDE jesteśmy czołowym graczem w budownictwie dla segmentu OZE (odnawialnych źródeł energii). W ramach działalności ERBUD budujemy nie tylko obiekty kubaturowe z certyfikatami ekologicznymi BREEAM lub LEED ale także poprawiamy jakość środowiska modernizując i budując instalacje odsiarczania i oczyszczania spalin w elektrowniach i elektrociepłowniach, remontujemy lub zmieniamy przeznaczenie tradycyjnych instalacji opalanych węglem. To my zrealizowaliśmy pierwsze kotły elektrodowe w Polsce, wybudowaliśmy zeroemisyjną spalarnię odpadów w w Koninie czy modernizowaliśmy stacje uzdatniania wody. Takie zamówienia zawsze cieszą nas podwójnie.

Na tym nie poprzestajemy. Nasz startup MOD 21 w Ostaszewie to kolejny dowód świadomej realizacji naszej strategii. Budownictwo ekologiczne oparte na drewnie pozwala nie tylko zaoszczędzić czas realizacji, ale zgodnie z naszymi obliczeniami dokonanyymi wspólnie z AGH z Krakowa, znacząco mniej oddziaływać na środowisko poprzez ograniczenie emisji gazów cieplarnianych w stosunku do tradycyjnego budownictwa. W naszej fabryce w Ostaszewie od początku wyznaczamy cele związane z: doskonaleniem energochłonności procesu produkcyjnego, efektywnego wykorzystania materiałów w procesie produkcyjnym i realizacji GOZ (gospodarki o obiegu zamkniętym).

W tradycyjnym budownictwie chcemy badać nasz wpływ na środowisko, optymalizować emisję, zużycie zasobów naturalnych i na podstawie tego wyznaczać kolejne ambitne cele.

Dariusz Grzeszczak
Prezes Zarządu

1. Czym jest ERBUD?

Istniejemy od ponad **34 lat**.

Pochodzimy **z Torunia**.

Jesteśmy **czwartą** największą grupą budowlaną w Polsce.*

Jesteśmy **największą** polską, rodzinną grupą kapitałową w branży.

W ramach Grupy ERBUD zatrudniamy prawie **3000 osób**.

W skład Grupy ERBUD wchodzi **11 spółek** w Polsce i w Niemczech, ale działamy też w Belgii, Holandii, Francji, Norwegii czy Litwie.

Największa z naszych spółek – ERBUD S.A. ma **3 oddziały** w Polsce: w Warszawie, Toruniu i Wrocławiu, w ramach których funkcjonują biura techniczne w Szczecinie, Rzeszowie, Krakowie oraz Gdańsku, gdzie rozwijamy obszar budownictwa hydrotechnicznego.

Jesteśmy notowani na **Giełdzie Papierów Wartościowych** i wchodzimy w skład indeksu spółek budowlanych WIG Budownictwo.

Jako Grupa realizujemy ponad **120 projektów rocznie**.

Jesteśmy sygnatariuszem **PBB** (Porozumienia dla Bezpieczeństwa w Budownictwie).

Od 7 lat działa **Fundacja ERBUD** Wspólne Wyzwania im. Eryka Grzeszczaka.

Moduły fotowoltaiczne oraz zielony dach na budynku mieszkalnym przy ulicy Piątkowskiej w Poznaniu

Co robimy?

Biurowce

Mieszkania

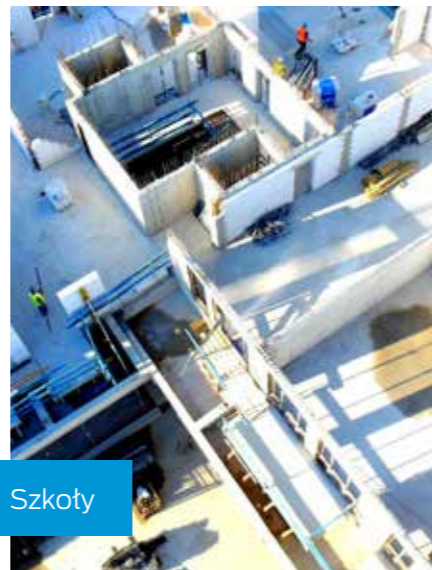
Galerie handlowe

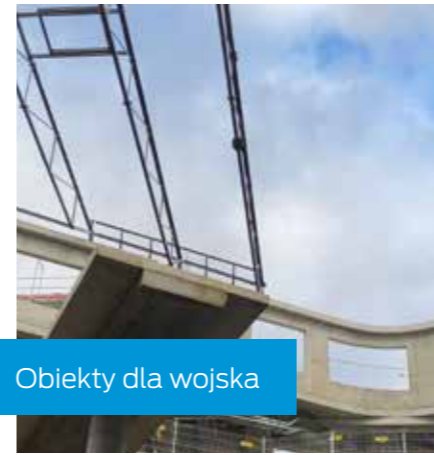
Szpitalce

Budynki przemysłowe

Szkoly

Obiekty dla wojska

Farmy wiatrowe

Farmy fotowoltaiczne

Hotele

Budownictwo inżynieryjne

Drogi

Hale sportowe

Muzea

Elektrociepownie

1.1. Zarząd

Dariusz Grzeszczak Prezes Zarządu

Ponad 30 lat temu wraz z ojcem Erykiem (pierwsze litery jego imienia znajdują się w nazwie firmy) założył spółkę ERBUD. Absolwent Politechniki Gdańskiej na kierunku Budowa Maszyn. Od 2011 roku członek Polskiej Rady Biznesu (PRB). Ma trzy córki, lubi golfa i sztukę współczesną. Nadzoruje działy: HR, Marketingu, Komunikacji i PR, Doradców Zarządu ds. strategii i rozwoju, Biuro Zarządu, Biura Nadzoru Właścicielskiego oraz działalność zagraniczną – MOD21, ERBUD International, IVT i IKR.

Agnieszka Głowacka Wiceprezesa Zarządu

Związana z Grupą ERBUD od 1998 r. Zajmuje się kreowaniem polityki finansowej oraz współpracą z instytucjami finansowymi. Koordynuje i nadzoruje finanse całej Grupy ERBUD, jest także odpowiedzialna za politykę kontrolingową i spółkę ESS. Absolwentka Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, Wydział Ekonomii i Zarządzania, specjalność Finanse. Posiada międzynarodowy certyfikat MCBT i akredytację trenerską Brian Tracy International. Jest wiceprezeską i jedną z inicjatorek Fundacji ERBUD Wspólne Wyzwania.

Jacek Leczkowski Wiceprezes Zarządu

Wieloletni prezes ONDE, od 2020 r. wiceprezes ERBUDu. Absolwent Politechniki Poznańskiej na Wydziale Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska, ukończył prestiżowy General Management Program w Harvard Business School (Boston, USA). W latach 2020-2021 przewodził PBB w ramach naszej prezydencji. W ERBUDzie nadzoruje pion: Produkcji, Prawny, Zakupów, ZSZ i Zaopatrzenia Centralnego, a także dział BIM, a także Pion BHPIOŚ oraz spółki ONDE, ERBUD Operations, JV WMER Matoc.

Oddziały ERBUD S.A.

Przystanek mBank, Łódź

TORUŃ

ul. Wapienna 40,
87-100 Toruń

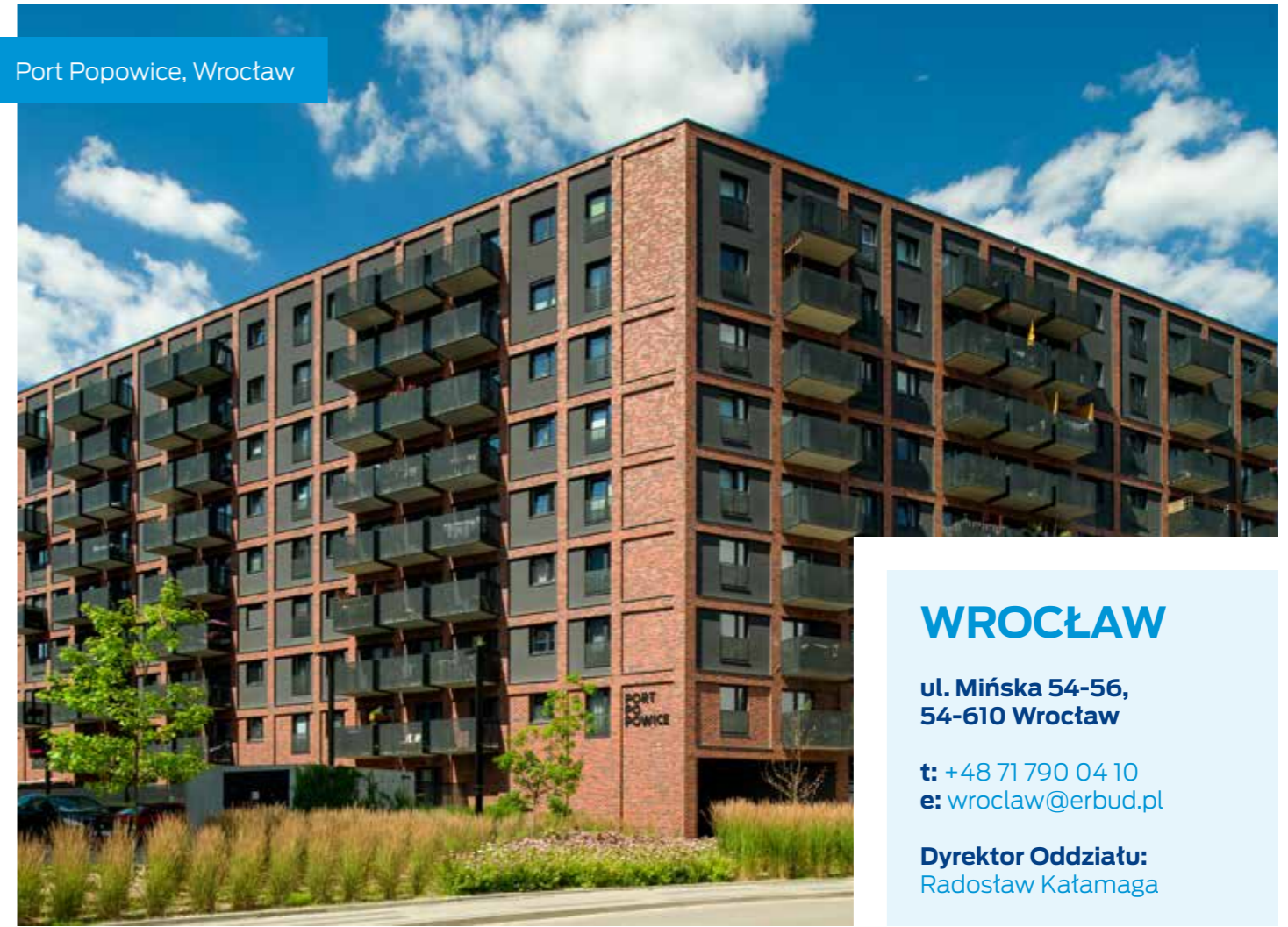
t: +48 56 658 00 10
e: torun@erbud.pl

Dyrektor Oddziału:
Wojciech Stasieczek

Basen, Toruń

Port Popowice, Wrocław

WROCLAW

ul. Mińska 54-56,
54-610 Wrocław

t: +48 71 790 04 10
e: wroclaw@erbud.pl

Dyrektor Oddziału:
Radosław Katamaga

Akademik Foxtrot, Warszawa

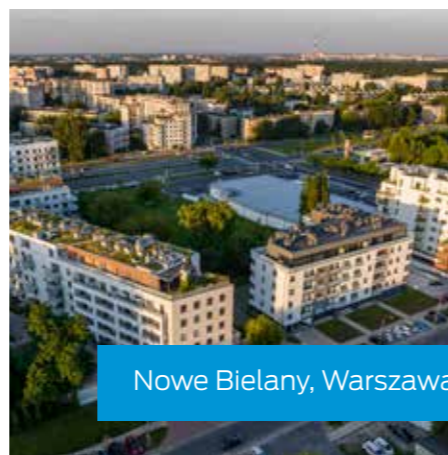

WARSZAWA

ul. Franciszka Klimczaka 1,
02-797 Warszawa

t: +48 22 548 70 00
e: warszawa@erbud.pl

Dyrektor Oddziału:
Grzegorz Jarczewski

Nowe Bielany, Warszawa

Biura techniczne

KRAKÓW

ul. Włociańska 2B,
30-138 Kraków

t: +48 12 633 69 08
e: krakow@erbud.pl

Akademik Student Deport, Kraków

SZCZECIN

al. Niepodległości 26/U1,
70-412 Szczecin

t: +48 91 489 50 36
e: szczecin@erbud.pl

Morskie Centrum Nauki, Szczecin

RZESZÓW

Jasionka 942,
36-002 Jasionka

t: +48 17 853 59 41
e: rzeszow@erbud.pl

Dom Chemika, Puławy

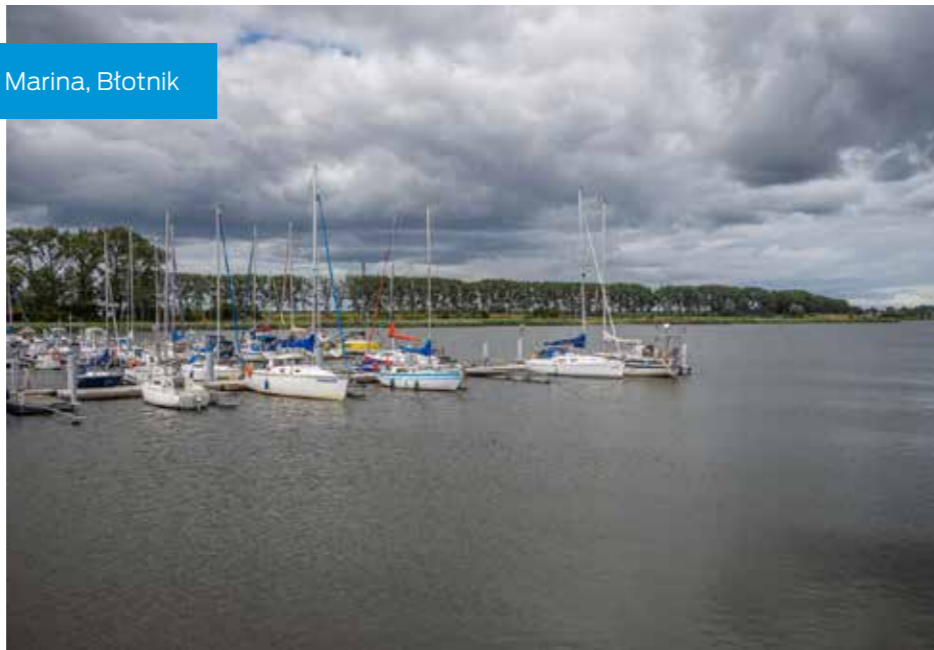
GDAŃSK

Dział Hydrotechniny

Leszczynowa 8,
80-175 Gdańsk

t: +48 58 352 29 19
e: gdansk@erbud.pl

Marina, Błotnik

ERBUD INDUSTRY

Franciszka Klimczaka 1
02-797 Warszawa

t: +48 22 548 70 00
e: info@erbud.pl

Elektrociepłownia, Rybnik

Płotki herpetologiczne
na terenie naszej budowy

1.2. Nasze spółki

**MOD21
Sp z o.o.**
98,04%

**MOD21
GmbH**
100%

**Budownictwo
modułowe**

**Budownictwo
kubaturowe**

ERBUD S.A.

Oddział Toruń
Dział Hydrotechniczny
Oddział Warszawa
Biuro techniczne
w Rzeszowie
Biuro techniczne
w Szczecinie
Oddział Wrocław
Biuro techniczne
w Krakowie

**ERBUD
International
Sp. z o.o.**
100%

**ONDE
S.A.**
60,67%

IDE Projekt
Sp. z o.o.

**Budownictwo
inżynieryjno-drogowe
i energetyka odnawialna**

**Serwis dla przemysłu
i energetyki**

**ERBUD Industry
Centrum Sp. z o.o.**
99,23%

CKTIS S.A.

**ERBUD Holding
Deutschland**
100%

IKR GmbH
100%
IVT Weiner
+ Reimann GmbH
100%

ERBUD Shared Services

1.3. Konkurs „Buduj Bezpiecznie”

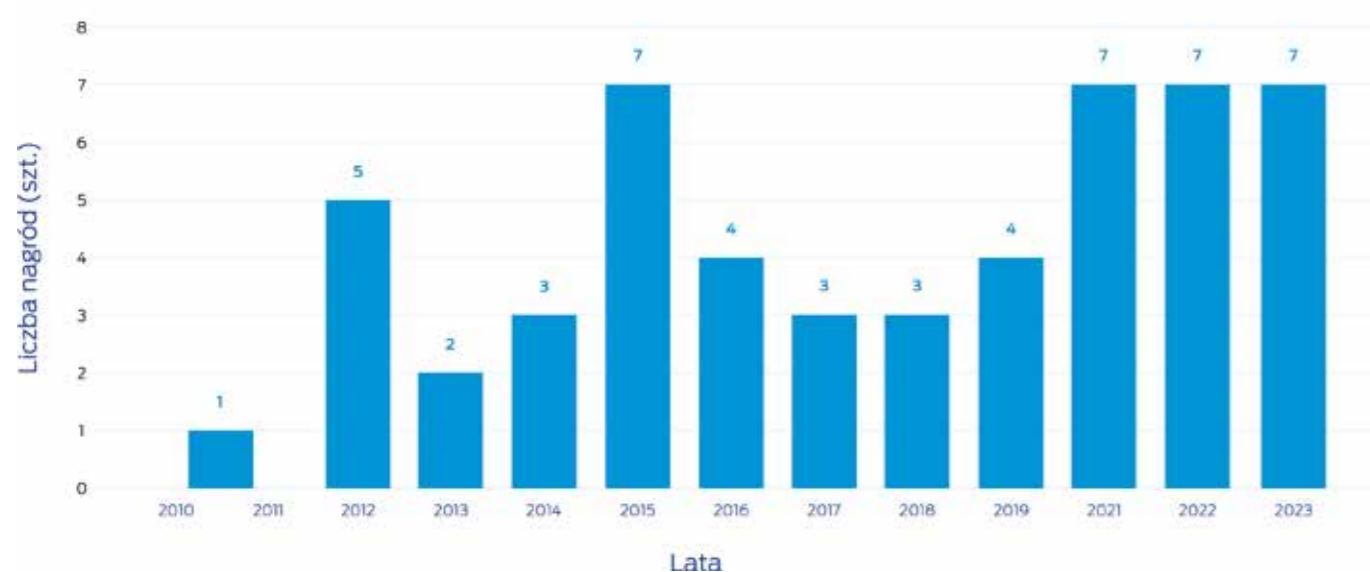

ERBUD S.A. od 2010 roku ponad trzydzieści razy stawał na podium jako laureat konkursu „Buduj Bezpiecznie” organizowanym przez Państwową Inspekcję Pracy. **W edycji 2023 roku** ERBUD S.A. również wziął czynny udział prezentując kolejne realizacje z wyśrubowanymi standardami bezpieczeństwa pracy, zdobywając **pięć pierwszych miejsc, jedno drugie i jedno trzecie.**

Liczba nagród w konkursie „Buduj Bezpiecznie” w latach 2010-2023

Łączna liczba nagród	Liczba I miejsc	Liczba II miejsc	Liczba III miejsc
53	25	15	13

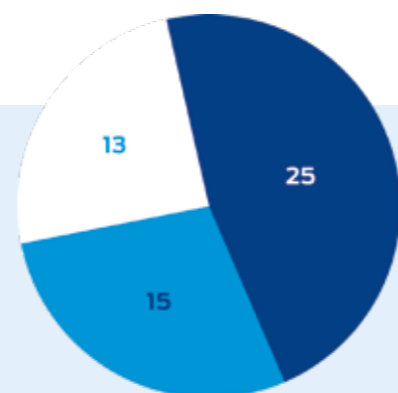
NAGRODY W KONKURSIE BUDUJ BEZPIECZNIE (2010-2023)

Liczba nagród uzyskanych przez ERBUD S.A. w konkursie „Buduj Bezpiecznie” w latach 2010-2023

Liczba nagród uzyskanych przez ERBUD S.A. w latach 2010-2023 z podziałem na zajęte miejsca

- liczba I miejsc
- liczba II miejsc
- liczba III miejsc

Nagroda Okręgowego Inspektoratu Pracy w Gdańsku dla budowy Nabrzeża Szyprów

1.4. Fundacja ERBUD Wspólne Wyzwania im. Eryka Grzeszczaka

Istotą działalności Fundacji jest pomoc młodym ludziom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, którzy będąc u progu dorosłości stają przed szeregiem problemów związanych z usamodzielnieniem. Opieką Fundacji objęci są przede wszystkim wychowankowie Domów Dziecka. Pomoc jest realizowana w formie autorskich programów Fundacji.

Najważniejszym elementem wsparcia podopiecznych jest bieżąca pomoc psychologiczna, psychoterapia oraz wsparcie indywidualnych potrzeb wychowanków. Dodatkowo realizujemy programy edukacyjne, m.in. „KORKI” tj. korepetycje z matematyki, języka polskiego oraz języka angielskiego. W 2023 roku Fundacja sfinansowała ponad 1000 godzin korepetycji z wymienionych przedmiotów. Dzięki regularnej pomocy w nauce, pięcioro wychowanków zdało maturę i dostało się na studia wyższe. Fundacja kontynuuje ich wsparcie opłacając zakwaterowanie w akademikach i finansując zakup pomocy naukowych i artykułów niezbędnych do życia. Dodatkowo, podopieczni biorą udział w cyklicznych projektach edukacyjnych koordynowanych przez Fundację. W 2023 roku, w ramach konkursu „MATHworks” dzieci przygotowały prezentacje w temacie wykorzysta-

nia matematyki w życiu codziennym. W nagrodę 15 laureatów wyjechało na wymarzone wakacje do Bułgarii. 2024 rok to konkurs pod znakiem języka polskiego pt. „Po-pisz się”. Podopieczni przygotowali teksty piosenek, z których w przyszłości zostanie stworzony utwór muzyczny. Uczestnicy opisali w swoich pracach różne aspekty swojego życia, doświadczeń, połączyli emocje z tematyką swoich hobby, zainteresowań, również branży budowlanej. Nagrodą w konkursie „Po-pisz się” są wejściówki na festiwal muzyczny „OPENER”.

Jedną z kluczowych inicjatyw z 2023 roku było zorganizowanie drugiej edycji Olimpiady Sportowej „Gracze Roku” dla wszystkich podopiecznych Fundacji Erbud. Celem realizacji wydarzenia była integracja, spędzenie czasu na aktywnościach sportowych, promowanie zdrowego trybu życia, sportu, interakcji w myśl zasady „ruch to zdrowie”. Dla zwycięskiej drużyny Fundacja Erbud ufundowała wakacyjny obóz sportowy.

Poza autorskimi programami Fundacja wspiera podopiecznych finansując im kursy prawa jazdy, kursy zawodowe, opiekę stomatologiczną, rehabilitację oraz inne potrzeby życiowe w zależności od indywidualnych sytuacji każdego z nich.

1.5. Porozumienie dla Bezpieczeństwa w Budownictwie

Grupa ERBUD od 2014 roku aktywnie działa w Porozumieniu dla Bezpieczeństwa w Budownictwie (PBB), które obecnie zrzesza 17 sygnatariuszy czołowych firm z branży budowlanej.

Opracowujemy wspólne rozwiązania i standardy bezpieczeństwa obowiązujące nie tylko pracowników, ale i podwykonawców wykonujących pracę na naszych projektach. W styczniu 2022 roku ERBUD zakończył dwuletnią prezydencję, której przewodniczył (jako Prezydent) Wiceprezes zarządu ERBUD S.A. Jacek Leczkowski.

Porozumienie wspierają: Główny Inspektor Pracy, Państwowa Inspekcja Pracy, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Centralny Instytut Ochrony Pracy, Ogólnopolskie Stowarzyszenie Pracowników Służby BHP, Polski Związek Inżynierów i Techników Budownictwa, Związek Zawodowy Budowlani, Polska Izba Inżynierów Budownictwa oraz Polski Związek Pracodawców Budownictwa.

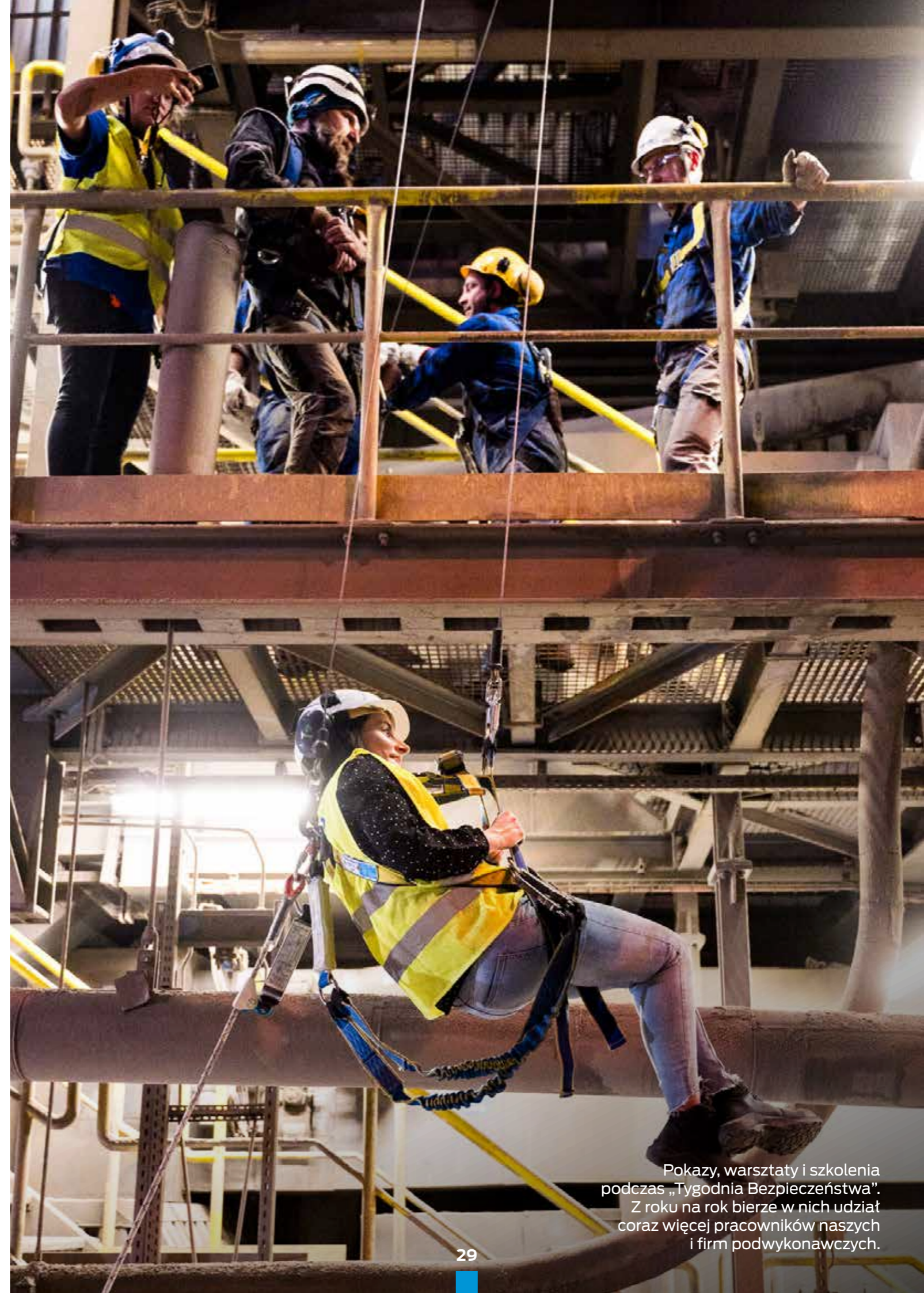
W ramach Porozumienia realizowane są następujące działania:

- opracowywanie wspólnych rozwiązań i standardów bezpieczeństwa pracy,
- wymiana doświadczeń w zakresie bezpieczeństwa i ochrony środowiska,
- realizacja wspólnych kampanii świadomościowych (Tydzień Bezpieczeństwa),
- udział w konsultacjach przepisów dotyczących bezpieczeństwa,
- współpraca z największym publicznym zamawiającym i wypracowywanie wspólnych wytycznych, które stają się wymaganiem na kontraktach realizowanych przez GDDKiA,
- od 2020 roku realizacja programu „prewencja” składającego się z obszaru wytycznych zabezpieczeń zbiorowych i transportu pionowego.

„Tydzień Bezpieczeństwa” jest wspólną kampanią informacyjną przeprowadzaną na wszystkich budowlanych Porozumienia. Corocznie tysiące osób bierze udział w szkoleniach, warsztatach, pokazach i innych działaniach świadomościowych. Angażujemy do czynnego udziału nie tylko pracowników firm budowlanych, ale również inwestorów, podwykonawców, dostawców i społeczność lokalną.

Od kilku lat w Grupie ERBUD stałym punktem tygodnia bezpieczeństwa są także **aktywności środowiskowe związane z procesem świadomościowym** m.in. ćwiczenia z gotowości i reagowania na incydenty środowiskowe.

Pokazy, warsztaty i szkolenia podczas „Tygodnia Bezpieczeństwa”. Z roku na rok bierze w nich udział coraz więcej pracowników naszych i firm podwykonawczych.

2. Charakterystyka ZSZ

W ERBUD S.A. został wdrożony, funkcjonuje i jest stale doskonalony Zintegrowany System Zarządzania (ZSZ), który obejmuje następujące systemy:

- system zarządzania jakością zgodnie z wymaganiami ISO 9001: 2015, AQAP 2110:2016 (QMS, AQAP),
- system zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy zgodny z wymaganiami ISO 45001:2018 (HSMS),
- system zarządzania środowiskowego zgodnie z wymaganiami ISO 14001:2015 (EMS) oraz Rozporządzeniem UE 1221/2009 ze zmianami Załączników wg Decyzji Komisji nr 1505/2017, 2026/2018 (EMAS).

Od 2013 roku systemy QMS, AQAP, EMS i HSMS są corocznie potwierdzane stosownymi certyfikatami. W 2021 roku do zintegrowanego systemu zarządzania został włączony System Ekozarządzania i Audytu EMAS. Świadczy o tym uzyskany certyfikat oraz wpis do rejestru EMAS pod nr PL 2.14-008-91, co świadczy o zgodności z wszystkimi wymaganiami prawa w zakresie ochrony środowiska.

System zarządzania środowiskowego, zgodnie z wymaganiami normy ISO 14001:2015 i rozporządzenia EMAS obejmują swym zakresem lokalizacje i funkcjonujące w ramach ich struktur budowy (średnio 50 inwestycji rocznie):

Zakres systemu zarządzania środowiskowego wg ISO 14001:2015 i EMAS

Nazwa	Adres	Zakres Systemu
Centrala Warszawa	ul. Franciszka Klimczaka 1 02-797 Warszawa	<ul style="list-style-type: none"> • Generalne wykonawstwo obiektów budowlanych. • Wykonawstwo konstrukcji żelbetowych, robót inżynierskich, drogowych i specjalistycznych: budownictwo medyczne, odnawialnych źródeł energii, ekologiczne, energetyczne, hydrotechniczne, przemysłowe oraz infrastruktury wojskowej. • Wykonawstwo robót modernizacyjnych i remontowych.
Oddział Warszawa		
Oddział Toruń	ul. Wapienna 40 87-100 Toruń	
Oddział Wrocław	ul. Mińska 54-56 54-610 Wrocław	

W ramach oddziałów funkcjonują również biura techniczne zlokalizowane w Warszawie, Krakowie, Rzeszowie, Szczecinie i Gdańsku.

Granicami systemu są:

- wszyscy wykonawcy, podwykonawcy oraz komórki organizacyjne znajdujące się w granicach fizycznych oraz budowy tymczasowe i inne procesy i podprocesy pomocnicze, a także użytkowane samochody służbowe (granice funkcjonalne);
- lokalizacje wskazane w tabeli powyżej i funkcjonujące w ramach ich struktur budowy zlokalizowane na terenie Rzeczypospolitej Polskiej (granice fizyczne).

Certyfikaty potwierdzające wdrożenie systemów zarządzania.

2.1. Polityka Zintegrowanego Systemu Zarządzania

Polityka systemu zarządzania środowiskowego została przyjęta i stanowi integralną część Polityki Zintegrowanego Systemu Zarządzania ERBUD S.A. zgodnie z wymaganiami ISO 9001:2015, AQAP 2110:2016, ISO 14001:2015, ISO 45001:2018 oraz EMAS wg. Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 1221/2009 ze zmianami. W określonym zakresie systemu zarządzania środowiskowego tworzy ramy m.in. dla realizowanych w Grupie Erbud celów dotyczących ochrony środowiska, doskonalenia systemu dla poprawy środowiskowych efektów działalności, zapobiegania zanieczyszczeniom lub/i minimalizowania niekorzystnego oddziaływania przedsiębiorstwa na środowisko, spełniania zobowiązań dotyczących zgodności oraz wdrażanie nowoczesnych technologii przyjaznych środowisku.

Polityka została udostępniona wszystkim w organizacji i innym zainteresowanym stronom.

POLITYKA ZINTEGROWANEGO SYSTEMU ZARZĄDZANIA

Polityka ERBUD S.A. realizowana jest zgodnie z wymaganiami: ISO 9001:2015, AQAP 2110:2016, ISO 14001:2015, ISO 45001:2018 oraz EMAS wg. Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 1221/2009 ze zmianami.

Zarząd ERBUD S.A. przyjmuje jako cel nadrzędny świadczenie konkurencyjnych usług budowlanych opartych na innowacyjności (w obszarze cywilnym i wojskowym) przy pełnym zadowoleniu Klienta oraz przy jednoczesnym respektowaniu wymagań prawnych i innych związanych z bezpieczeństwem i higieną pracy oraz ochroną środowiska.

Zarząd ERBUD S.A. angażuje się i dąży do stałego doskonalenia procesu, jakim jest zarządzanie obszarem BHP, w celu zapewnienia bezpiecznej organizacji pracy wszystkim swoim pracownikom, pracownikom firm współpracujących oraz innym osobom przebywającym na terenie firmy, w tym na placach budów realizowanych przez Spółkę.

Tak określone cele realizowane są poprzez:

- systemowe podejście do zarządzania jakością, zarządzania środowiskowego i BHP
- utrzymanie wysokiej jakości wyrobu/usługi, przy zachowaniu stabilnego poziomu finansowego
- ustanawianie zadań dotyczących poprawy jakości, stanu BHP i oddziaływania na środowisko oraz organizowanie okresowych przeglądów oceniających skuteczność systemu zarządzania w osiągnięciu tych celów
- systematyczne szkolenie pracowników, podnoszące ich kwalifikacje i poczucie satysfakcji z wykonywanej pracy
- spełnienie wymagań prawnych oraz innych przepisów dotyczących działalności Spółki
- ciągłe doskonalenie działań w zakresie zintegrowanego systemu zarządzania
- minimalizowanie niekorzystnych wpływów na środowisko poprzez zapobieganie zanieczyszczeniom
- ciągłe doskonalenie efektów działalności środowiskowej
- zapewnienie bezpiecznych i zdrowych warunków pracy dla zapobiegania urazom i złemu stanowi zdrowia
- eliminowanie zagrożeń i redukcja ryzyk BHP
- wywieranie wśród pracowników poczucia wzajemnej odpowiedzialności za bezpieczeństwo zarówno swoje, jak i współpracowników oraz w zakresie podnoszenia kultury BHP i OŚ,
- zarządzanie ryzykiem w obszarze BHP za pomocą hierarchii nadzoru
- konsultowanie i uczestnictwo pracowników ERBUD S.A. w ZSZ
- propagowanie polityki ZSZ wśród podwykonawców oraz Klientów ERBUD S.A.

Zarząd ERBUD S.A. zapewnia, że Polityka Zintegrowanego Systemu Zarządzania poprzez wysoką świadomość pracowników **jest zrozumiała, wdrożona i realizowana** na wszystkich szczeblach przedsiębiorstwa przy zachowaniu zgodności ze strategicznymi celami Spółki oraz publicznie dostępna dla wszystkich Zainteresowanych na naszej stronie internetowej www.erbud.pl.

Warszawa, dn. 21.05.2021

Zarząd ERBUD S.A.

2.2. Polityka klimatyczna

W ERBUD S.A. przyjęliśmy politykę klimatyczną na lata 2020-2050. Zdefiniowaliśmy w niej główne cele zmierzające do poprawy efektywności energetycznej oraz do zmniejszenia śladu węglowego w całym łańcuchu wartości grupy ERBUD, której rezultatem będzie łagodzenie zmian oraz adaptacja do zmieniającego się klimatu.

Polityka Klimatyczna Grupy ERBUD ma na celu wskazanie nadzoru zarządczego nad wyzwaniami związanymi z zapobieganiem negatywnym zmianom klimatu, wyznaczenie celów klimatycznych dla wszystkich spółek należących do GK ERBUD wraz ze wskazaniem mechanizmów ich realizacji. Określa ryzyka i prezentuje ocenę ich wpływu na model biznesowy, wpływ zmian klimatu na działalność poszczególnych segmentów biznesowych, zdefiniowanie zasadniczych wskaźników a także redukcji emisji w zakresie Scope 1, Scope 2 oraz rozszerzenie również działań redukcyjnych o Scope 3. Opracowanie zapewnia o stosowaniu procesów należytej staranności Grupy ERBUD wobec działań ukierunkowanych na łagodzenie i adaptację do zmian klimatu.

GRUPA

1

Zdefiniowane dla organizacji cele w zakresie redukcji emisji gazów cieplarnianych (GHG) (w celu łagodzenia zmian klimatu):

W PERSPEKTYWIE KRÓTKOTERMINOWEJ: do 2030

30%

redukcji emisji bezpośrednich (Zakresu 1),

40%

redukcji emisji pośrednich (Zakres 2) poprzez działania proefektywnościowe oraz poprzez wykorzystanie odnawialnych źródeł energii na poziomie 80% udziału,

Dokończenie wyliczeń emisji pośrednich (Zakres 3) i 10% ich redukcji.

W PERSPEKTYWIE ŚREDNIOTERMINOWEJ: do 2040

40%

redukcji emisji bezpośrednich (Zakresu 1),

NEUTRALNOŚĆ

w aspekcie emisji pośrednich (Zakres 2) poprzez działania proefektywnościowe oraz poprzez 100% wykorzystanie odnawialnych źródeł energii,

20%

redukcji emisji pośrednich (Zakres 3)

W PERSPEKTYWIE DŁUGOTERMINOWEJ: do 2050

NEUTRALNOŚĆ KLIMATYCZNA

Uzyskanie neutralności klimatycznej, w tym poprzez redukcję i asymilację emisji pozostałych gazów cieplarnianych,

ZEROWY ŚLAD WĘGLOWY

Oferowanie wyłącznie produktów o zerowym śladzie węglowym w fazie A cyklu życia wyrobu/budynku budowlanego wg normy PN-EN 15804.

Za rok bazowy dla ograniczeń emisji GHG w Zakresie 1 i w Zakresie 2 określono rok 2020, zaś w Zakresie 3 rok 2024.

GRUPA

2

Zdefiniowane dla organizacji cele zmierzające do poprawy efektywności energetycznej oraz do zmniejszenia śladu węglowego w całym łańcuchu wartości grupy (w celu łagodzenia zmian klimatu):

REDUKCJA ZUŻYCIA ENERGII O 10%

w oparciu o analizę indeksu zużycia energii do przychodów generowanych na realizowanych inwestycjach.

POPRAWA STRUKTURY

wykorzystania źródeł energii odnawialnej na prowadzonych inwestycjach w odniesieniu do całkowitych kosztów zużycia energii w wysokości 10%.

GRUPA

3

Zdefiniowane dla organizacji cele zmierzające do znaczącego ograniczenia ryzyk fizycznych związanych z klimatem (w celu adaptacji do zmian klimatu):

OGRANICZENIE RYZYKA

Włączenie się organizacji w proces ograniczania ryzyka fizycznego ostrego i ryzyka fizycznego długotrwałego swych klientów poprzez przygotowanie produktów realnie je minimalizujących.

ZERO RYZYKA

Nierealizowanie budów i produktów budowlanych w miejscach narażonych na zidentyfikowane ryzyko fizyczne ostre w wysokiej kategorii ryzyka określonym przez grupę i/lub ryzyka fizycznego długotrwałego.

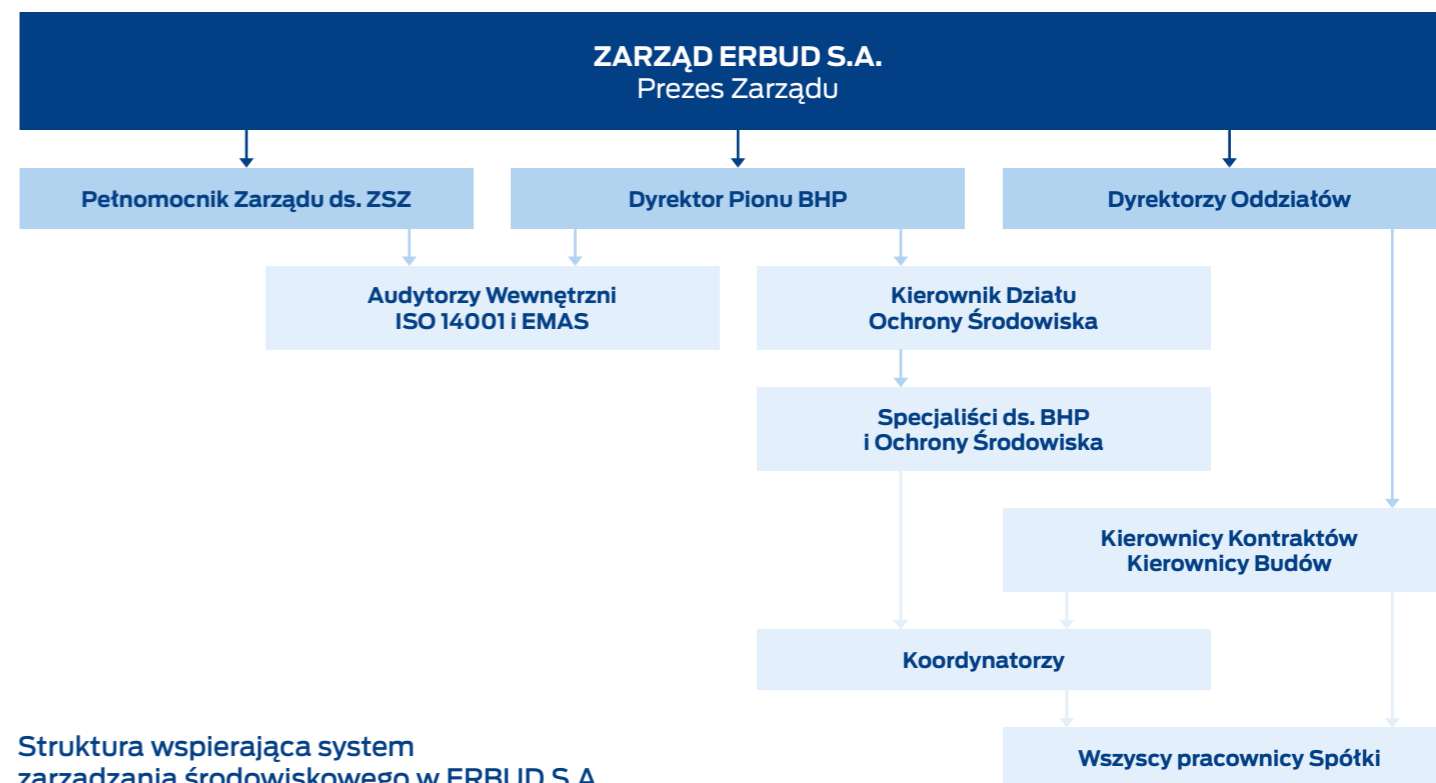

2.3. Struktura organizacyjna Systemu Zarządzania Środowiskowego

ERBUD S.A. posiada rozbudowaną strukturę organizacyjną dla zakresu systemu zarządzania środowiskowego. Została tak zaprojektowana, aby zapewnić sprawne i efektywne wykorzystanie wiedzy i doświadczenia każdego z pracowników - przy jednoczesnym zapewnieniu jasnego podziału zadań, kompetencji i odpowiedzialności.

Zgodnie z polityką ERBUD S.A., każda osoba w strukturze organizacyjnej, zgodnie z hierarchią, jest współodpowiedzialna za sprawy środowiskowe. Dokładne zakresy zadań, odpowiedzialności i uprawnień oraz wzajemnych powiązań pomiędzy jednostkami organizacyjnymi, a także uprawnienia i obowiązki poszczególnych pracowników zostały uwzględnione w procedurze „Zarządzanie środowiskowe”, procedurze „Przywództwo” i schematach organizacyjnych na budowach.

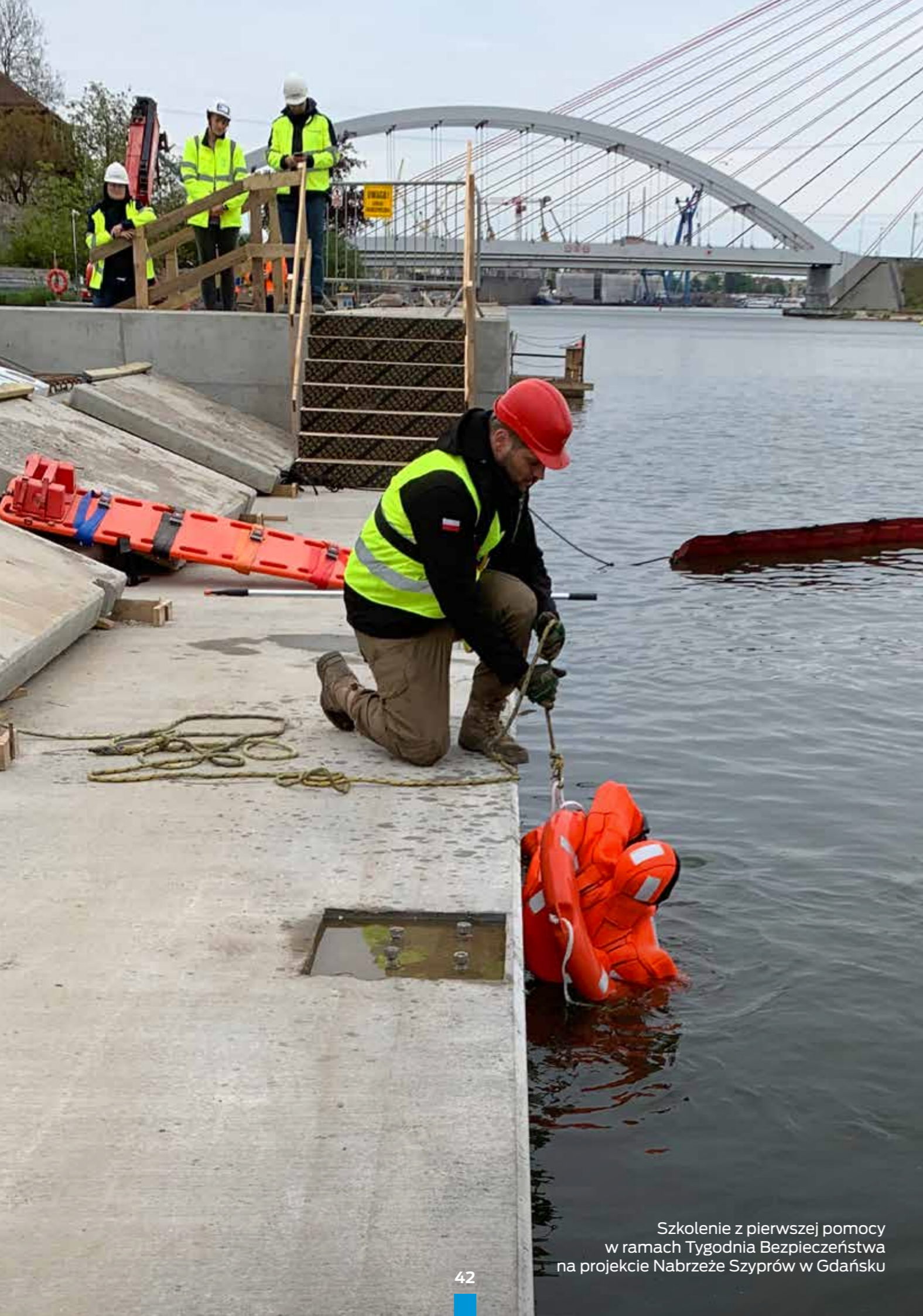

Struktura wspierająca system zarządzania środowiskowego w ERBUD S.A.

Za utrzymanie i doskonalenie wdrożonego systemu zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy, środowiskowego i EMAS odpowiada Pion BHP i wydzielony w ramach tego pionu Dział ochrony środowiska. Dyrektor Pionu BHP i Kierownik Działu ochrony środowiska współpracują z Pełnomocnikiem ZSZ w zakresie integracji wszystkich procesów i dokumentacji ZSZ. Pion BHP jako komórka centralna funkcjonująca w strukturach Grupy ERBUD, odpowiada również za nadzór nad zarządzaniem operacyjnym w obszarze środowiskowym. Pozwala to na wprowadzenie w spółkach działających na terenie Polski jednolitych standardów i procedur uwzględniających jednocześnie specyfikę działalności każdej z nich.

ERBUD S.A. posiada wśród swoich pracowników (Pion BHP i Pion Zarządzania Procesami i Digitalizacji) zespół doświadczonych wewnętrznych audytorów systemu zarządzania środowiskowego ISO 14001 i EMAS. Audytorzy cyklicznie, zgodnie z opracowanym harmonogramem, przeprowadzają audyt funkcjonowania systemu zarządzania środowiskowego i EMAS w poszczególnych jednostkach organizacyjnych firmy oraz na realizowanych budowach.

Dodatkowo Specjaliści ds. BHP w ramach kontroli budów monitorują działania operacyjne i wydają stosowne zalecenia.

Szkolenie z pierwszej pomocy
w ramach Tygodnia Bezpieczeństwa
na projekcie Nabrzeże Szyprów w Gdańsku

2.4. Opis funkcjonowania Systemu Zarządzania Środowiskowego

System zarządzania środowiskowego (ZŚ) w ERBUD S.A. oparty jest na cyklu PDCA czyli modelu ciągłego doskonalenia obejmującego etapy PLANOWANIE, WYKONANIE, SPRAWDZENIE i DZIAŁANIE.

Proces ciągłego doskonalenia systemu ZŚ stosowany jest we wszystkich zidentyfikowanych w ERBUD na każdym etapie cyklu życia wyrobu/usługi procesach, które mają lub mogą mieć wpływ na środowisko i obejmuje:

- bieżący nadzór nad planowaniem procesów i działań, w tym przygotowaniem i realizacją budów,
- przeprowadzany przegląd środowiskowy w ramach stale funkcjonujących elementów ZSZ,
- ocena wyników działalności i skuteczności SZŚ w ramach corocznego przeglądu zarządzania,
- identyfikowane i nadzorowane znaczące aspekty środowiskowe, których źródłami są wyszczególnione w firmie procesy. Aspekty środowiskowe oceniane są na każdym etapie realizacji usługi zgodnie z zapisami systemu zarządzania środowiskowego,
- zidentyfikowane i przestrzegane wymagania prawne i inne wymagania w tym decyzje (decyzje środowiskowe i uwarunkowania wynikające ze specyfiki budów),
- wprowadzone działania sprawdzające i oceniające zgodność prowadzonych procesów z obowiązującymi wymaganiami prawnymi oraz innymi mającymi zastosowanie,
- ustalone cele i zadania, których spełnienie gwarantuje poprawę oddziaływania na środowisko i znacząco wpływa na poprawę zaangażowania pracowników w zarządzanie środowiskowe w spółce,
- systematyczne szkolenia pracowników mających wpływ na środowisko i podnoszenie ich świadomości środowiskowej / ekologicznej i kompetencji,
- zidentyfikowane możliwe do wystąpienia potencjalne korzystne skutki (szanse) i zagrożenia (ryzyka) dla środowiska, opracowane dla tych zagrożeń tryby postępowania i okresowo przeprowadzane działania symulacyjne w celu podjęcia skutecznych działań na wypadek zaistnienia incydentów,
- prawidłową komunikację wewnętrzną - przepływ informacji w przedsiębiorstwie i na zewnątrz z klientami, stronami zainteresowanymi, organami administracji publicznej oraz jednostkami kontrolnymi,
- skuteczną komunikację zewnętrzną dotyczącą sprawozdawczości środowiskowej w formie deklaracji środowiskowej,
- ocenę skuteczności funkcjonowania systemu w ramach audytów wewnętrznych i bieżącej kontroli (w przypadku stwierdzonych niezgodności, ERBUD S.A. podejmuje stosowne działania korygujące w celu usunięcia ich przyczyn),
- wykonywane corocznie przeglądy zarządzania przez najwyższe kierownictwo i opracowane wnioski do doskonalenia systemu podczas których ocenia się skuteczność funkcjonowania systemu zarządzania środowiskowego.

Działania operacyjne w ERBUD S.A. polegają na zarządzaniu głównymi procesami dotyczącymi zidentyfikowanych znaczących aspektów środowiskowych. Celem tych działań jest zapewnienie, że negatywny wpływ na środowisko procesów wytwórczych jest nadzorowany i ograniczany do minimum. Dokonujemy identyfikacji wszystkich aspektów środowiskowych na poziomie centralnym oraz dodatkowo w jednostkach organizacyjnych i działających w ich ramach lokalizacjach tymczasowych (budowach).

Aspekty sklasyfikowano jako:

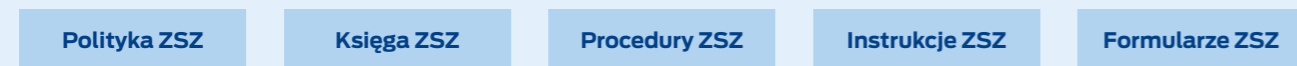
- **aspekty bezpośrednie** wynikające z działalności organizacji i nadzorowane bezpośrednio przez Spółkę,
- **aspekty pośrednie**, na które organizacja ma pośredni wpływ w ramach współpracy z innymi organizacjami.

W ramach integracji działań systemowych z procesami biznesowymi ERBUD S.A. sprawy dotyczące obowiązujących w spółce systemów zarządzania mają odzwierciedlenie w innych udokumentowanych informacjach, na które składają się:

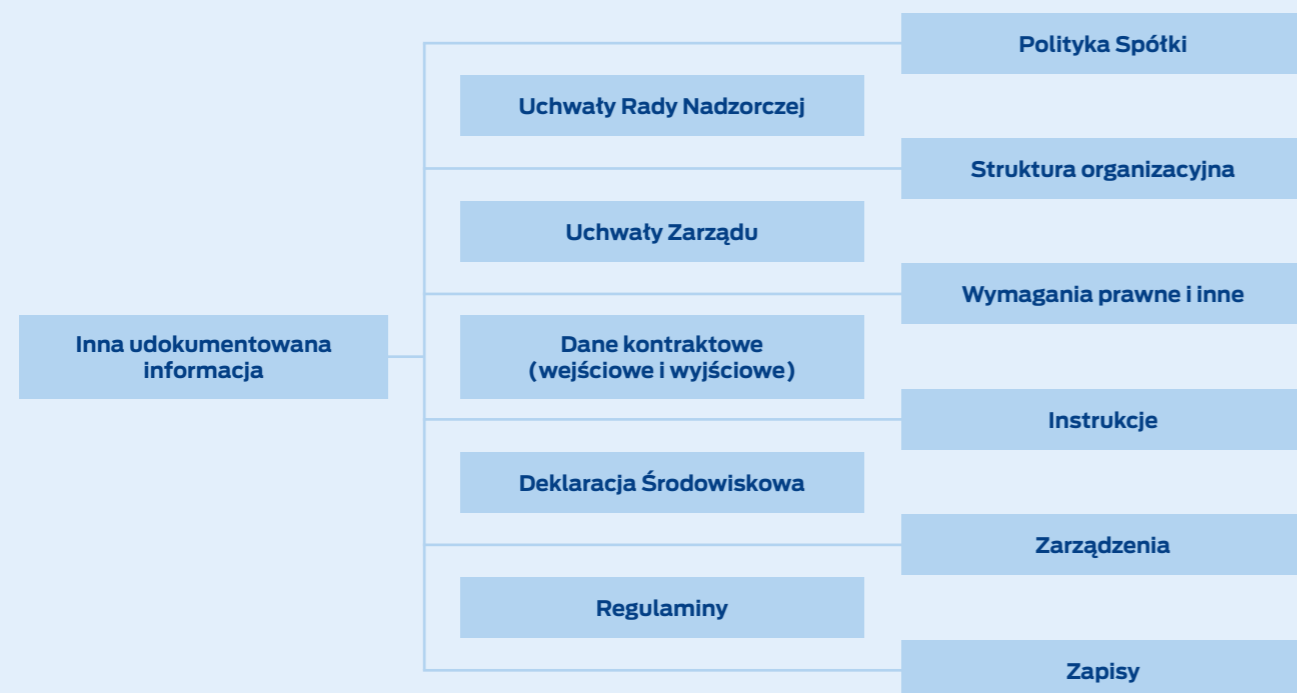
- dokumentacja wynikająca z ZSZ, opierająca się na normach ISO,
- inna udokumentowana informacja.

Poniższe schematy obrazują hierarchię dokumentacji obowiązującej w ERBUD S.A.:

Schemat hierarchii dokumentacji systemowej obowiązującej w ERBUD S.A.

Wykaz innej udokumentowanej informacji w ERBUD S.A.

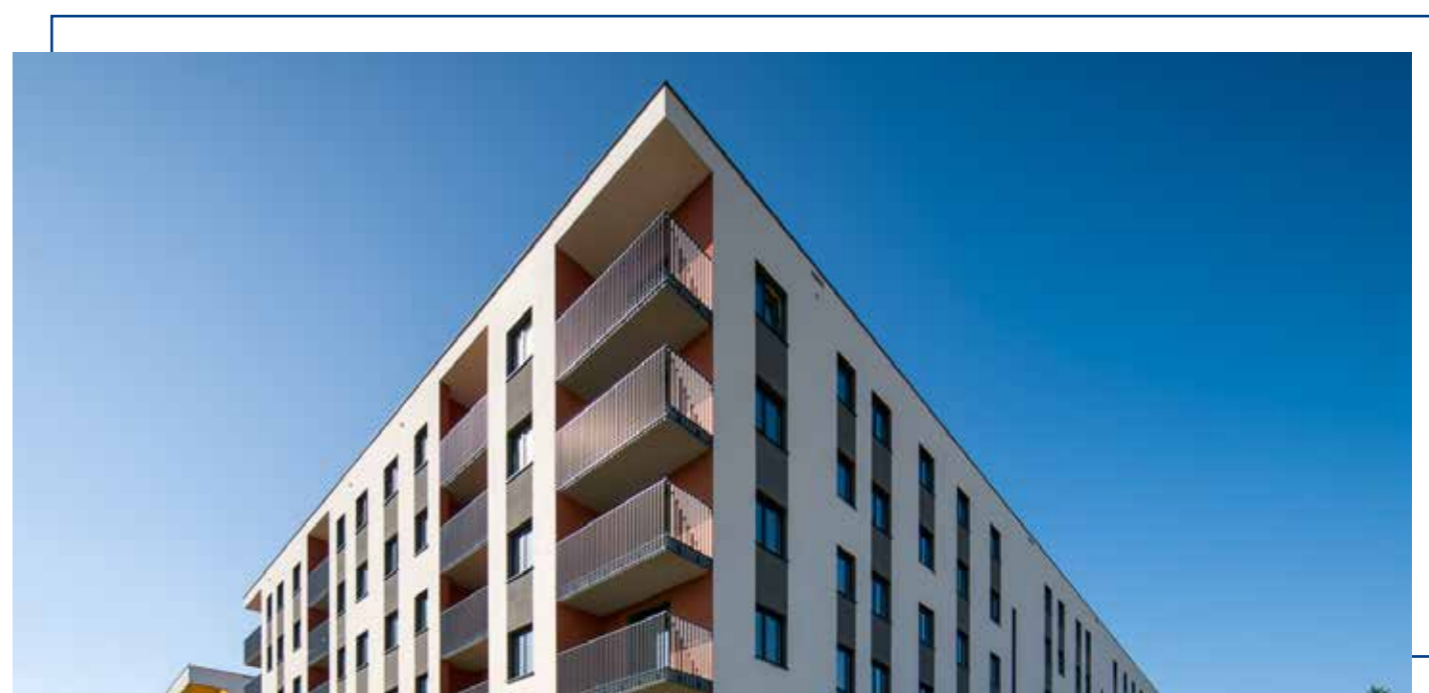

ERBUD S.A. zapewnia odpowiednią identyfikację i opis, właściwy format i nośnik, przegląd i zatwierdzanie pod kątem przydatności i adekwatności w udokumentowanej informacji. Gwarantujemy poufność, bezpieczeństwo i ochronę dokumentacji przed utratą integralności i niewłaściwym jej użyciem. Dostęp do dokumentacji zapewniony jest dzięki platformie intranetowej **ERPUNKT** (<http://intranet.erbudsa.com>).

ERBUD S.A. uwzględnia sprawy zarządzania środowiskowego na każdym szczeblu organizacji oraz na każdym etapie realizacji życia usługi. Uznajemy to za podstawowe procesy zarządzania i w związku z tym stosowne zapisy znajdują odzwierciedlenie w odpowiednich aktach wewnętrznych (m.in. zarządzeniach, schematach organizacyjnych z przypisaniem obowiązków w zakresie BHP i OŚ, polityce i misji spółki, regulaminach, zapisach kontraktowe).

Przy identyfikowaniu bezpośrednich i pośrednich aspektów środowiskowych swoich działań, organizacja przyjmuje perspektywę cyklu życia, uwzględniając ich etapy, które może kontrolować lub na które może mieć wpływ. Szczegóły opisano w punkcie 4.1 deklaracji.

Wdrożony i utrzymywany przez ERBUD S.A. Zintegrowany System Zarządzania pozwala na uzyskanie szeregu korzyści m.in.:

- nadzoruje znaczące aspekty środowiskowe oraz związane z nimi efekty działalności środowiskowej,
- optymalizuje procesy ograniczając wskaźniki energochłonności przy równoczesnym spełnianiu wymagań umów i pozwoleń,
- poprawia skuteczność monitorowania procesów oraz zwiększa szybkość reagowania w przypadku zaobserwowania stanów nieprawidłowych,
- zwiększa świadomość i zaangażowanie pracowników w kwestiach środowiskowych,
- zapewnia wypracowaniu poczucia wzajemnej odpowiedzialności pracowników za stan środowiska naturalnego, czyli buduje i kształtuje kulturę i świadomość środowiskową pracowników,
- zapewnia właściwy sposób postępowania z odpadami i optymalizuje sposób gospodarowania odpadami.

2.5. Kontekst organizacji i współpraca z otoczeniem ERBUD S.A.

Zgodnie z obowiązującymi standardami norm ISO w zakresie ZSZ ERBUD S.A., zrozumienie kontekstu organizacji jest procesem, w wyniku którego zostają określone czynniki wpływające na funkcjonowanie organizacji, na cele i zdolność zrównoważonego rozwoju. W procesie zdefiniowania kontekstu organizacji są uwzględnione czynniki zarówno wewnętrzne jak i zewnętrzne. Kontekst organizacji w przypadku ERBUD S.A. to zrozumienie potrzeb i oczekiwań wszystkich zainteresowanych stron, w tym Klientów, dostawców i społeczności lokalnej. ZSZ nie ogranicza się do powyższych, ale definiuje potrzeby wszystkich pozostałych partnerów występujących w relacjach z ERBUD S.A. i jego otoczeniu. Szczegóły związane z kontekstem organizacji i zainteresowanymi stronami zawarto w rozdziale 4 Księgi Zintegrowanego Systemu Zarządzania ERBUD S.A.

2.5.1. Strony zainteresowane

Będąc spółką tworzącą jedną z największych budowlanych grup kapitałowych w Polsce, mamy świadomość rosnącego wpływu naszej działalności na otoczenie. Dlatego naszą dewizą jest zrównoważony rozwój, który pozwala nam tworzyć wysoką wartość dla wszystkich zainteresowanych stron. Należą do nich m.in. pracownicy, inwestorzy, dostawcy usług i wyrobów budowlanych ale także członkowie lokalnych społeczności czy beneficjenci działań Fundacji ERBUD.

Zainteresowane strony związane z działalnością środowiskową ERBUD S.A.

dostawcy usługi	inwestorzy i klienci	pracownicy
społeczność lokalna	ERBUD S.A.	dostawcy wyrobów
urzędy i instytucje	inne...	spółki Grupy ERBUD

Relacje z kluczowymi interesariuszami budujemy i wzmacniamy w ramach wzajemnych korzyści, uwzględniając jednocześnie standardy i wymagania środowiskowe. Szanujemy zdanie i opinie wszystkich zainteresowanych stron gdyż, to dzięki nim kształtujemy kierunek podejmowanych przez nas decyzji mających wpływ na nasze otoczenie.

Rok pandemii przyniósł wiele ryzyk, ale i stworzył szanse. Dzięki nowoczesnym rozwiązaniom, szeroko rozumianej informatyzacji mieliśmy ze sobą stały kontakt, mimo dzielących nas kilometrów i barier sanitarno-epidemiologicznych.

Mogliśmy dzięki temu dostosowywać nasze działania do aktualnej sytuacji i potrzeb. Ograniczenie przemieszczania zredukowało również zużycie paliw, a tym samym zmniejszyło niekorzystne zmiany klimatu. Jesteśmy przekonani, że po ustaniu pandemii pozostaniemy przy spotkaniach online omawiając wiele aspektów działalności firmy, co wpłynie pozytywnie na środowisko naturalne oraz wyeliminuje barierę odległości.

2.5.2. Komunikacja wewnętrzna

W celu zapewnienia skutecznego i efektywnego funkcjonowania zintegrowanego systemu zarządzania określiliśmy i zakomunikowaliśmy pracownikom ich role, odpowiedzialności i uprawnienia, w tym również w zakresie zarządzania środowiskowego. Każdy pracownik jest świadomy odpowiedzialności i uprawnień wynikających z zajmowanego stanowiska oraz wie jak jego działania lub ich brak może wpływać na środowisko naturalne. Proces komunikacji wewnętrznej dzięki dużemu zaangażowaniu najwyższego kierownictwa spółki oraz przyjętym metodom komunikacji jest sprawny. Opiera się zarówno na bezpośrednich relacjach pracowników, kontakcie online czy przy użyciu wewnętrznej platformy SharePoint. Procesem komunikacji wewnętrznej dotyczącej zagadnień środowiskowych koordynuje Dyrektor Pionu BHP, Kierownik Działu Ochrony Środowiska, a także Specjaliści ds. BHP i Ochrony Środowiska.

Do komunikowania stosujemy takie narzędzia jak:

- szkolenia, rozmowy, spotkania z przełożonymi i współpracownikami,
- spotkania (w tym online) omawiające wyniki przeglądu środowiskowego, audytów (wewnętrznych i zewnętrznych), zmian w zarządzaniu środowiskowym,
- newsletter Grupy ERBUD „ERnews” – regularny mailing do wszystkich pracowników, zawierający informacje o zmianach i nowościach w firmie, w tym środowiskowych
- drukowany magazyn ERnews – jest zbiorczą publikacją podsumowującą najważniejsze kwartalne informacje z życia firmy; magazyn wydawany jest także w formie on-line,
- ERnews TV, czyli filmowe wieści z ERBUD,
- strony internetowe spółek Grupy ERBUD,
- komunikaty zarządów spółek przesyłane do pracowników pocztą elektroniczną oraz dostarczane pracownikom liniowym w postaci drukowanej,
- raport ESG,
- social media,
- konkursy pracownicze,
- platformy intranetowe, w tym ERPUNKT,
- szkolenia informacyjne na budowach, kampanie, w tym szkolenia i warsztaty prowadzone w ramach Tygodnia bezpieczeństwa.

Od 2023 roku publikujemy wewnętrzny Informator BHP i OŚ „ERSAFE”, w którym pracownicy znajdują aktualności z obszaru BHP i środowiskowego, w tym zmiany w wymaganiach prawnych, wewnętrznych procedurach, dobre praktyki oraz akcjach prośrodowiskowych i innych wydarzeniach na budowach. W każdym numerze znajduje się również konkurs wiedzy z zakresu BHP i OŚ, a dla najlepszych czekają nagrody.

Istotną rolę w organizacji odgrywa skuteczna komunikacja, przede wszystkim ta wewnętrzna. Nie chodzi wyłącznie o szybkość wdrażania nowych procedur, ale o budowanie poczucia wspólnoty, motywowanie do pracy czy kreowanie dobrej atmosfery w firmie. Każda nowo zatrudniona osoba w ERBUD S.A. przechodzi proces adaptacyjny, w tym szkolenie z zakresu obowiązującego systemu zarządzania środowiskowego wg ISO 14001 i EMAS. Podczas zainicjowanego programu „TYDZIEŃ NA ŁĄCZACH” dajemy również możliwość poznania członków zarządu oraz innych kluczowych dla spółki pracowników, struktury i standardów pracy w Grupie ERBUD.

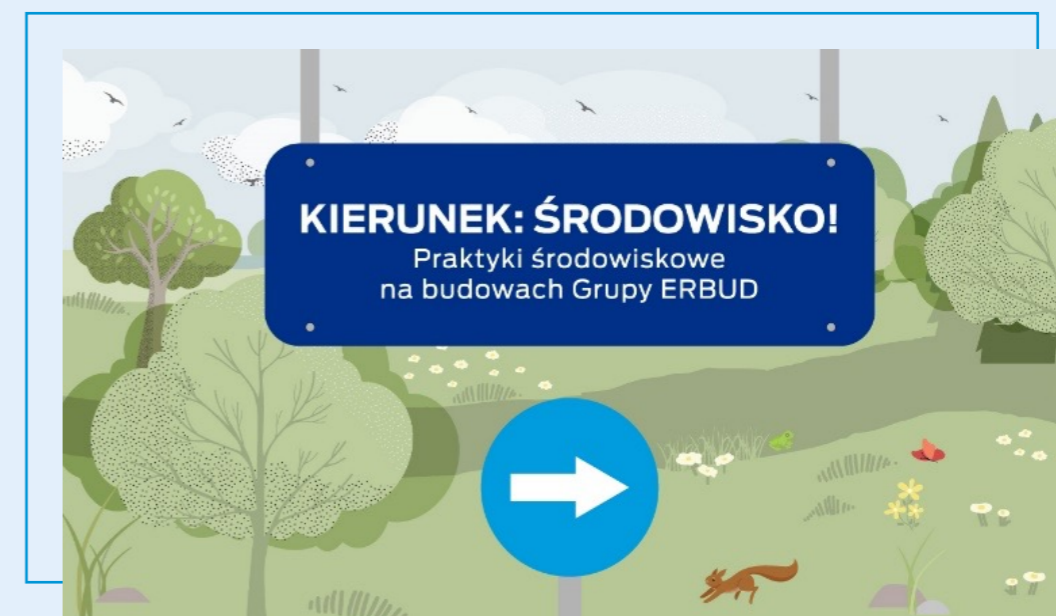
Wyzwaniem w komunikacji wewnętrznej w naszej branży jest rozproszona struktura i zróżnicowane stanowiska. Wystanie wiadomości e-mail może być niewystarczające, z tego powodu istotna jest dywersyfikacja kanałów dotarcia, aby każdy pracownik bez względu na wiek, stanowisko czy zaawansowanie technologiczne, poczuł się poinformowany. Pracownicy są najsilniejszymi ambasadorami ERBUDu jako marki.

2.5.3. Komunikacja zewnętrzna

Dialog z zainteresowanymi stronami jest niezmiernie ważny przy realizacji każdej naszej inwestycji, dlatego zawsze staramy się nawiązać kontakt ze społecznością lokalną i miejscowymi władzami w celu zapoznania się z potrzebami i problemami związanymi z daną budową. Prowadząc firmę budowlaną jesteśmy świadomi swojego wpływu na środowisko i otoczenie, w którym funkcjonujemy. Dużą wagę przywiązujemy do procesu uświadamiania i komunikowania tematyki proekologicznej oraz wypracowanym przez lata standardów i dobrych praktyk wszystkim zainteresowanym stronom, również otoczeniu.

Realizujemy to m.in. przez:

- włączenie tematyki środowiskowej i działań koniecznych podczas realizacji kontraktu do procesu negocjacji, w czasie którego przekazujemy nasze wymagania i niezbędne działania przez podwykonawców w odniesieniu do konkretnej specyfiki prac na budowie,
- ustalenie jasnych zasad dla dostawców usług i wyrobów poprzez zasady środowiskowe stanowiące załącznik do umowy,
- stosowanie na terenie każdej budowy tablic informacyjnych BHP i OŚ oraz innych oznakowań środowiskowych,
- opracowany przewodnik i film animowany wskazujący wymagania i dobre praktyki środowiskowe przy realizacji inwestycji budowlanych,
- kontakty telefoniczne i/lub email pracowników, którzy są uprawnieni do reprezentowania Spółki na zewnątrz w sprawach ZSZ i standardu EMAS; dla uproszczenia komunikacji stworzyliśmy jeden adres mailowy srodowisko@erbud.pl,
- rozmowy i narady organizowane w ramach bieżącej działalności obejmujące zagadnienia środowiskowe,
- publikację informacji dotyczących SZŚ, w szczególności Polityki Zintegrowanego Systemu Zarządzania (ZSZ) i Deklaracji Środowiskowej na stronie internetowej www.erbud.pl,
- Zarząd spółki chętnie uczestniczy w różnych prelekcjach i konferencjach prezentując działania i podejście ERBUD-u do ekologii i zrównoważonego budownictwa,
- media społecznościowe – prowadzimy kanały ERBUD Group na Facebooku, LinkedInie oraz na Instagramie, na których umieszczane są informacje m.in. o środowiskowej działalności ERBUD,
- zintegrowany raport roczny zawierający informacje dotyczące działalności spółki, w tym działań na rzecz ograniczenia negatywnych zmian klimatu.

Budowa Port Popowice we Wrocławiu.
Powtórne wykorzystanie zużytych materiałów (desek ERBUD) jako zabezpieczenie przypniowe drzew.

3. Społeczna odpowiedzialność za środowisko, dobre praktyki proekologiczne

ERBUD S.A. podejmuje działania mające na celu kształtowanie świadomości ekologicznej współpracowników oraz lokalnej społeczności. Aktywnie uczestniczy w edukowaniu, prezentując swoje kompetencje w praktycznych działaniach nie tylko na budowach ale i najbliższym otoczeniu.

Realizacja każdej inwestycji budowlanej związana jest z niekorzystnym jej oddziaływaniem na środowisko naturalne i otoczenie. Aby zmniejszyć ten negatywny wpływ stosujemy wiele rozwiązań organizacyjnych i technicznych. Są to m.in.:

- **Zabezpieczenia przed pyleniem, erozją wietrzną (emisją niezorganizowaną).** Główne części funkcyjne placu budowy (drogi i place technologiczne) utwardzamy kruszywem łamanym lub płytami betonowymi. Wprowadzamy ograniczenie prędkości pojazdów poruszających się po placu budowy. Na ogrodzeniach budowy umieszczamy geowłókniny, które dodatkowo polewane wodą stanowią skuteczną barierę dla pyłu. Maksymalnie skracamy czas trwania odsłonięcia powierzchni narażonej na erozję wietrzną, jeżeli nie jest to możliwe stosujemy zagęszczanie mechaniczne lub obsiewamy teren szybko rosnącą roślinnością.
- **Wybór metod realizacji robót budowlanych ograniczający drgania i inne oddziaływania dynamiczne na sąsiadujące z budową budynki i inne obiekty oraz stały ich monitoring.**
- **Zabezpieczenia otoczenia budowy przed hałasem poprzez montaż barier akustycznych / dźwiękochłonnych.**
- **Jednolite oznakowania naszych inwestycji** (tablice BHP i OŚ, oznakowanie kontenerów na odpady oraz inne znaki środowiskowe).

- **Zabezpieczenia elementów cennych przyrodniczo** np. drzew i krzewów, w miejscach gdzie występuje ryzyko ich uszkodzenia stosując zasady:
 - drzewa i krzewy rosnące w skupiskach – stosowanie wygradzenia zbiorowego (obbarierowanie systemowe, wygradzenia panelowe, wygradzenia siatkowe),
 - drzewa i krzewy rosnące pojedynczo – stosowanie zabezpieczeń przypniowych (osłony przypniowe drewniane lub gumowe).
- **Budowy do wykonania zabezpieczeń przypniowych drzew często wykorzystują zużyte, nienadające się do użycia jako zabezpieczenie krawędziowe prac na wysokości** - powtórne wykorzystanie materiałów.
- **Każdą wycinkę drzew realizujemy zgodnie z uzyskanymi pozwoleniami** po wcześniejszym zweryfikowaniu przez ornitologa braku siedlisk ptaków.
- **Rozwiązania pozwalające na gospodarowanie wodami opadowymi i ograniczenie spływu powierzchniowego tych wód na sąsiednie działki** np. poprzez montaż szczelnych barier na ogrodzeniu działki.
- **Dodatkowe wygradzenia/zabezpieczenia placu budowy**, które mają za zadanie stworzenie bariery dla płazów i innych małych zwierząt oraz minimalizację strat w populacji podczas prac budowlanych.
- **Odpowiednio przygotowane szczelne miejsca do mycia betonowozów i pomp do betonu.** Mają one za zadanie zapobiegać uwalnianiu się do gruntu wody zawierającej pozostałości betonu i mieszanek cementowo-wapiennych lub gipsowych.
- **Miejsca do mycia kół pojazdów i maszyn opuszczających teren budowy z zamkniętym obiegiem wody.**

Przykład: Budowa ECFC (Camerimage) w Toruniu

- **Zapewniamy na każdej naszej budowie sorbenty i inne materiały sorpcyjne na wypadek uwolnienia się substancji ropopochodnych lub innych.** Szkolimy również pracowników z zakresu przeciwdziałania incydentom środowiskowym oraz bezpiecznego usuwania ich skutków.

TOUR DE ERBUD 2023

W ERBUD nie tylko promujemy aktywny styl życia, wśród naszych pracowników i partnerów biznesowych ale jednocześnie pomagamy dzieciom. W Tour de ERBUD 2023 wzięto udział ponad 300 pracowników i pracownic!

4. Aspekty środowisko- we

4.1. Kryteria i ocena zna- czenia aspektów środo- wiskowych

Z działalnością ERBUD S.A. związane są zarówno bezpośrednie jak i pośrednie oddziaływania procesów na środowisko naturalne.

W oparciu o zapisy zintegrowanego systemu zarządzania funkcjonującego w Spółce, na poziomie centralnym organizacji stale (minimum raz w roku, w czasie przeglądu zintegrowanego systemu zarządzania) **identyfikujemy i oceniamy wszystkie aspekty oddziaływania procesów (głównych i pomocniczych) na środowisko, które rozpatrujemy w kategoriach:**

- **aspekty bezpośrednie** wynikające z działalności spółki, na które mamy bezpośredni wpływ i możemy je w pełni nadzorować,
- **spekty pośrednie**, czyli te, które możemy nadzorować jedynie w ograniczonym zakresie, a wpływać na nie jedynie poprzez oddziaływanie na inne strony np. podwykonawców, dostawców czy klientów.

Ocenę znaczenia aspektów prowadzimy w oparciu o przyjęte w systemie kryteria uwzględniające m.in.:

- potencjalne korzyści lub szkody dla środowiska naturalnego, w tym dla różnorodności biologicznej,
- stan środowiska (kwestie takie jak wrażliwość lokalnego, regionalnego lub globalnego środowiska),
- rozmiar, liczbę, częstotliwość i odwracalność aspektu lub oddziaływania,
- istnienie wymogów wynikających z odpowiedniego prawodawstwa z zakresu ochrony środowiska,
- opinie zainteresowanych stron, w tym pracowników organizacji.

Zastosowana ocena punktowa (zgodnie z zapisami instrukcji systemowej) pozwala jednoznacznie wskazać te aspekty, które w związku z prowadzoną działalnością mają znaczący wpływ na środowisko i tworzone są dla nich elementy SZŚ. Pozostałe aspekty nieuznane za znaczące będą podlegają nadzorowi w zakresie zgodności z wymaganiami prawnymi i innymi mającymi zastosowanie.

W jednostkach organizacyjnych (oddziałach) oraz funkcjonujących w ramach ich struktur lokalizacjach tymczasowych (budowach) osoby odpowiedzialne ponownie analizują i oceniają korzystając z tych samych kryteriów znaczenie wpływu ich działalności na środowisko uznając za znaczące aspekty środowiskowe wskazane na poziomie centralnym.

Na podstawie wymagań określonych dla danej budowy, celów, znaczących aspektów środowiskowych oraz przydzielonych zadań Kierownictwo w jednostkach organizacyjnych ustanawia i wdraża „Programy środowiskowe”.

Program środowiskowy uwzględnia:

- zidentyfikowane znaczące aspektu środowiskowe,
- cele środowiskowe,
- zidentyfikowane ryzyka i szanse,
- działania zapobiegawcze odnoszące się do ryzyk,
- monitorowanie aspektów środowiskowych,
- określenie odpowiedzialności za wykonanie tych zadań.

Dla naszych działań i procesów identyfikujemy i oceniamy aspekty środowiskowe. Realizujemy to już na etapie przygotowania oferty oraz projektowania (przy realizacji inwestycji w systemie „zaprojektuj i wybuduj”), w ramach określania ryzyk i szans. Działania te mają na celu przekazanie wiedzy Nadzorowi Budowy ułatwiając tym samym planowanie działań związanych z ochroną środowiska już na etapie realizacji kontraktu. Zapisy w postaci karty ryzyk i szans przechowywane są przez Kierownika projektu odpowiedzialnego za projektowanie i dział przygotowania produkcji.

Odpowiedzialności w zakresie identyfikacji i oceny znaczenia aspektów środowiskowych, wyznaczania celów, planowania działań zapobiegawczych oraz wyznaczenia osób do ich realizacji podczas trwania budowy zostały powierzone Kierownikowi Budowy. Po przejściu placu budowy w ramach szeroko pojętego planowania sporządza m.in. Program środowiskowy na podstawie zidentyfikowanych wcześniej znaczących aspektów środowiskowych oraz uwzględnia w nim warunki i specyfikę realizowanej inwestycji. Planując inwestycję analizie poddawane są możliwości ponownego wykorzystania materiałów lub odpadów, które mogą wystąpić w czasie trwania całego procesu budowlanego.

Na etapie realizacji procesu budowlanego, w tym przy realizacji transportów i dostaw nadzór zarządza ryzykami i szansami w oparciu o znaczące aspekty środowiskowe. Wprowadza niezbędne działania zapobiegawcze mające na celu minimalizowanie negatywnego wpływu na środowisko oraz planuje działania w celu wykorzystania szans. Zarządzaniu podlegają również ryzyka i szanse w zakresie gospodarki materiałowej i odpadowej, stale poszukujemy przy tym możliwości ponownego wykorzystania materiałów i odpadów.

Oceniając znaczenie aspektów środowiskowych i poziom wpływu na środowisko wynikającego z działań Spółki, bierzemy pod uwagę normalne warunki działania, warunki istniejące podczas przygotowania danego obiektu do eksploatacji, zamykania działalności związanej z obiektami tymczasowymi oraz warunki nadzwyczajne, które można przewidzieć. Do sytuacji nadzwyczajnych/ awaryjnych stosujemy sposób postępowania określony w dokumentacji zintegrowanego systemu zarządzania.

4.2. Bezpośrednia aspekty środowiskowe

Zidentyfikowaliśmy bezpośrednie aspekty środowiskowe, które są związane z działalnością siedziby firmy, biur oddziałów oraz lokalizacjami tymczasowymi (budowy), na które mamy wpływ i możemy je w pełni nadzorować.

Poniższa tabela zawiera wykaz zidentyfikowanych aspektów środowiskowych wraz ze źródłem ich powstania oraz potencjalnym wpływem na środowisko.

Bezpośrednie aspekty środowiskowe		
Aspekt środowiskowy	Źródło powstania aspektu	Wpływ na środowisko
Hałas	REALIZOWANE BUDOWY: <ul style="list-style-type: none"> • proces budowlany • praca sprzętu budowlanego • dostawy materiałów 	<ul style="list-style-type: none"> • uciążliwość dla sąsiadujących z budową mieszkańców • uciążliwość dla zwierząt mogących wystąpić w sąsiedztwie budowy
Wibracje, drgania	REALIZOWANE BUDOWY: <ul style="list-style-type: none"> • proces technologiczny (realizacja robót rozbiórkowych oraz wykopów) • praca sprzętu budowlanego 	<ul style="list-style-type: none"> • uciążliwość dla sąsiadujących z budową mieszkańców • oddziaływanie na środowisko naturalne – faunę
Pyły (emisje niezorganizowane)	REALIZOWANE BUDOWY: <ul style="list-style-type: none"> • pylenie z dróg dojazdowych/wewnętrznych budowy • pylenie z pryzm materiałów sypkich np. piasku złożonych na terenie budowy • pył powstający podczas wiercenia, cięcia, szlifowania i innych robót budowlanych 	<ul style="list-style-type: none"> • uciążliwość dla sąsiadujących z budową mieszkańców • zanieczyszczenie środowiska pyłem • uszkodzenie roślin poprzez osiadający na ich powierzchni pył
Odpady komunalne	REALIZOWANE BUDOWY: <ul style="list-style-type: none"> • odpady komunalne powstające na zapleczach budów BIURA: <ul style="list-style-type: none"> • odpady komunalne powstające w siedzibie firmy oraz biurach oddziałów 	<ul style="list-style-type: none"> • obciążenie środowiska powstałymi odpadami • zajmowanie powierzchni na składowiskach, • możliwość zanieczyszczenia gruntów, migracja zanieczyszczeń do wód
Odpady inne niż niebezpieczne	REALIZOWANE BUDOWY: <ul style="list-style-type: none"> • odpady powstające w wyniku prowadzenia działalności, w tym z procesów budowlanych oraz prac serwisowych / gwarancyjnych wykonywanych po przekazaniu inwestycji do użytkowania BIURA: <ul style="list-style-type: none"> • Odpady powstające w biurach oddziałów oraz siedzibie firmy 	<ul style="list-style-type: none"> • obciążenie środowiska powstałymi odpadami, • zajmowanie powierzchni na składowiskach • możliwość zanieczyszczenia gruntów, migracja zanieczyszczeń do wód
Odpady niebezpieczne	REALIZOWANE BUDOWY: <ul style="list-style-type: none"> • odpady powstające w wyniku prowadzenia działalności, w tym z procesów budowlanych oraz prac serwisowych / gwarancyjnych wykonywanych po przekazaniu inwestycji do użytkowania 	<ul style="list-style-type: none"> • obciążenie środowiska powstałymi odpadami • zajmowanie powierzchni na składowiskach • możliwość zanieczyszczenia gruntów, migracja zanieczyszczeń do wód
Ścieki	REALIZOWANE BUDOWY: <ul style="list-style-type: none"> • ścieki socjalno-bytowe powstające na zapleczach budów • mycie kół pojazdów i maszyn budowlanych • mycie betonowozów i pomp do betonu BIURA: <ul style="list-style-type: none"> • ścieki socjalno-bytowe powstające w biurach oddziałów i siedzibie firmy 	<ul style="list-style-type: none"> • zanieczyszczenie wody, gleby • negatywny wpływ na rośliny i zwierzęta wodne oraz uciążliwość dla otoczenia

Zanieczyszczenie gruntu poprzez awaryjne wycieki substancji ropopochodnych i innych	<p>REALIZOWANE BUDOWY:</p> <ul style="list-style-type: none"> prace naprawcze sprzętu, maszyn prowadzone na terenie budowy stosowanie niesprawnego technicznie sprzętu magazynowanie paliwa w zbiornikach, kanistrach tankowanie maszyn na terenie budowy 	<ul style="list-style-type: none"> przedostanie się substancji ropopochodnych i możliwość zanieczyszczenia wody i ziemi
Zużycie paliw płynnych	<p>REALIZOWANE BUDOWY:</p> <ul style="list-style-type: none"> Zużycie paliw w pojazdach wolnobieżnych maszynach i urządzeniach Spalanie oleju opałowego w przenośnych nagrzewnicach Zużycie paliw w samochodach w związku z prowadzoną działalnością, w tym budowlaną oraz prac serwisowych / gwarancyjnych wykonywanych po przekazaniu inwestycji do użytkownika 	<ul style="list-style-type: none"> emisje gazów do powietrza wzrost zanieczyszczenia powietrza, efektu cieplarnianego
Zużycie energii elektrycznej	<p>REALIZOWANE BUDOWY:</p> <ul style="list-style-type: none"> proces budowlany zasilanie maszyn, urządzeń i sprzętu budowlanego oświetlenie placów budów zasilanie urządzeń biurowych oświetlenie siedziby firmy oraz biur oddziałów <p>BIURA:</p> <ul style="list-style-type: none"> zużycie energii elektrycznej w biurach oddziałów i siedzibie firmy 	<ul style="list-style-type: none"> zmniejszenie zasobów naturalnych emisja zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego
Zużycie wody	<p>REALIZOWANE BUDOWY:</p> <ul style="list-style-type: none"> proces budowlany zużycie wody na cele socjalno - bytowe w biurze budowy <p>BIURA:</p> <ul style="list-style-type: none"> zużycie wody na cele socjalno - bytowe w siedzibie firmy i biurach oddziałów 	<ul style="list-style-type: none"> zmniejszenie zasobów naturalnych
Zużycie energii cieplnej	<p>REALIZOWANE BUDOWY I BIURA</p> <ul style="list-style-type: none"> ogrzewanie pomieszczeń 	<ul style="list-style-type: none"> zmniejszenie zasobów naturalnych emisje zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego
Zużycie gazu ziemnego	<p>BIURA:</p> <ul style="list-style-type: none"> zużycie gazu ziemnego na cele grzewcze (ogrzewanie pomieszczeń) 	<ul style="list-style-type: none"> zmniejszenie zasobów naturalnych emisje zanieczyszczeń do powietrza
Stosowanie substancji niebezpiecznych w wyrobach budowlanych	<p>REALIZOWANE BUDOWY:</p> <ul style="list-style-type: none"> Substancje niebezpieczne - farby, lakiery, uszczelniacze i inne materiały budowlane mogące stanowić zagrożenie dla człowieka i środowiska 	<ul style="list-style-type: none"> Negatywne oddziaływanie na zdrowie człowieka, w przypadku nieprawidłowego stosowania substancji niebezpiecznych zanieczyszczenie środowiska w przypadku przedostania się do wody i gleby
Zużycie materiałów/surowców	<p>REALIZOWANE BUDOWY:</p> <ul style="list-style-type: none"> zużycie materiałów/surowców do realizacji procesu budowlanego: betonu, stali zbrojeniowej i stali konstrukcyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> zmniejszenie zasobów naturalnych zajmowanie powierzchni na składowiskach odpadów w przypadku nieprawidłowego prowadzenia gospodarki materiałowej
Bioróżnorodność	<ul style="list-style-type: none"> użytkowanie gruntów pod realizację inwestycji budowlanych bezpośrednie oddziaływanie procesu budowlanego na roślinność i zwierzęta 	<ul style="list-style-type: none"> bezpośrednie oddziaływanie na florę i faunę zmniejszenie populacji zwierząt oraz ich siedlisk

Wizyta dzieci na budowie Europejskiego Centrum Filmowego Camerimage w Toruniu w ramach Tygodnia Bezpieczeństwa

4.3. Pośrednia aspekty środowiskowe

Zidentyfikowaliśmy również pośrednie pozytywne i negatywne oddziaływanie na środowisko m.in. naszych dostawców wyrobów, usług i podwykonawców. Korzystając w skali całej firmy podczas procesu budowlanego z setek firm podwykonawczych i dostawców materiałów, prowadzimy konsekwentne działania w celu ich kwalifikowania, aby realizując prace na rzecz spółki obniżyć do minimum szkodliwy wpływ ich działań na środowisko.

Wykonujemy to poprzez:

- sprawdzenie, czy potencjalny dostawca/usługodawca posiada odpowiednie dla oferowanej usługi decyzje organów administracyjnych,
- wprowadzanie stosownych zapisów w umowach,
- szkolenie wszystkich pracowników przed przystąpieniem do wykonywania pracy na terenach jednostek produkcyjnych.

Pośrednie aspekty środowiskowe		
Źródło powstania aspektu	Aspekt środowiskowy	Wpływ na środowisko
Zużycie mediów (energia elektryczna, woda) przez dostawców materiałów i usług na inwestycjach budowlanych	<ul style="list-style-type: none"> • Zużycie zasobów naturalnych • Emisje do powietrza 	<ul style="list-style-type: none"> • zmniejszenie zasobów naturalnych • zanieczyszczenie powietrza w czasie wytwarzania energii elektrycznej
Wytwarzanie odpadów (komunalnych, niebezpiecznych, innych niż niebezpiecznych) przez dostawców materiałów i usług na inwestycjach budowlanych	<ul style="list-style-type: none"> • Odpady 	<ul style="list-style-type: none"> • możliwość zanieczyszczenia gruntów i migracja zanieczyszczeń do wód • zajmowanie powierzchni na składowiskach
Zużycie paliw w samochodach, maszynach i urządzeniach należących do dostawców materiałów/usług (transport samochodowy, prace budowlane)	<ul style="list-style-type: none"> • Zużycie paliw w samochodach, maszynach i urządzeniach • Emisje do powietrza 	<ul style="list-style-type: none"> • emisje do powietrza - wzrost zanieczyszczenia powietrza
Transport materiałów/surowców/sprzętu realizowany przez dostawców	<ul style="list-style-type: none"> • Zużycie paliw płynnych • Emisje do powietrza 	<ul style="list-style-type: none"> • emisje do powietrza - wzrost zanieczyszczenia powietrza
Kampanie/inicjatywy pro środowiskowe Szkolenia informacyjne na budowach dla dostawców materiałów/usług oraz innych zainteresowanych stron, Szkolenia z postępowania przy incydentach środowiskowych Podnoszenie tematów środowiskowych na naradach i spotkaniach z zainteresowanymi stronami	<ul style="list-style-type: none"> • Świadomość proekologiczna pracowników i innych zainteresowanych stron 	Aspekt pozytywny <ul style="list-style-type: none"> • poprawa jakości środowiska poprzez wzrost świadomości proekologicznej pracowników i zainteresowanych stron
Budowa obiektów z certyfikatem BREEM/LEED	<ul style="list-style-type: none"> • Emisje do powietrza, wód i gleb 	Aspekt pozytywny <ul style="list-style-type: none"> • Zmniejszenie oddziaływania na środowisko naturalne obiektu w całym cyklu życia budynku, w tym podczas eksploatacji budynku

Tabela na poprzedniej stronie zawiera wykaz zidentyfikowanych pośrednich aspektów środowiskowych.

W powyższych tabelach przedstawiono wykaz wszystkich aspektów bezpośrednich i pośrednich zdefiniowanych w spółce.

Po przeprowadzonej analizie i ocenie znaczenia aspektów bezpośrednich i pośrednich za znaczące uznano następujące aspekty:

- gospodarowanie odpadami (niebezpiecznymi i innymi niż niebezpieczne) wytwarzanymi przez ERBUD oraz dostawców materiałów i usług na inwestycjach budowlanych,
- zużycie energii elektrycznej,
- zużycie paliw płynnych,
- zużycie materiałów/surowców,
- zużycie wody,
- bioróżnorodność,
- zużycie paliw płynnych w maszynach i urządzeniach należących do dostawców materiałów i usług na inwestycjach budowlanych,
- transport materiałów/surowców/sprzętu realizowany przez dostawców.

Pozostałe aspekty nieuznane za znaczące podlegają stałemu nadzorowi i w przypadku wzrostu ich znaczenia mogą zostać uznane na poziomie organizacji za znaczące.

Akcja zbierania śmieci zorganizowana przez Biuro Techniczne w Rzeszowie

BEZPIECZNA BUDOWA

Dyplom
dla

zespołu realizacyjnego
Apartamenty Novum
w Krakowie

za zajęcie
II miejsca

w konkursie
Bezpieczna Budowa
Grupy ERBUD 2023

[Signatures]

ERBUD
GROUP

KONKURS BEZPIECZNA BUDOWA

Po raz drugi wybraliśmy najbezpieczniejszą budowę ERBUDu nie tylko pod względem BHP, ale i środowiskowym. Zwycięzcą w konkursie została budowa HBO Lotos z Gdańska, a kolejne miejsca powędrowały do budowy apartamentów Novum z Krakowa oraz Brzeńskiej z Poznania. Wręczenie nagród odbyło się podczas uroczystej gali w Toruniu.

5. Cele i zadania środowiskowe

Fundamentem dla opracowania celów i zadań środowiskowych są Polityka Zintegrowanego Systemu Zarządzania ERBUD SA, Polityka klimatyczna GK ERBUD oraz zidentyfikowane znaczące aspekty środowiskowe, w oparciu o które ustanawia się corocznie cele i zadania środowiskowe dla całej organizacji.

Kierując się powyższym, wynikami przeglądu zarządzania oraz chęci ciągłego doskonalenia ISO 14001, wyznaczając cele na rok 2024, wzięto również pod uwagę następujące kwestie:

- emisje bezpośrednie i pośrednie w związku z prowadzoną działalnością i konieczność usystematyzowania zbierania danych związanych z tymi aspektami,
- ustalenie wskaźników dla najistotniejszych aspektów oraz ich monitorowanie w celu wdrażania odpowiednich działań skutkujących zmniejszeniem wpływu na klimat,
- w związku z dynamicznym rozwojem Spółki, zapewnienie ciągłego procesu edukacyjnego dotyczącego tematyki środowiskowej w celu zapewnienia identyfikacji, zaangażowania i współodpowiedzialności wszystkich pracowników, zwiększenie komunikacji zewnętrznej, w tym ze społecznością lokalną w zakresie kształtowania świadomości środowiskowej,
- spełnienie wymagań prawnych i innych.

Niezmiennie nadrzędnym celem zarządzania środowiskowego w ERBUD S.A. jest realizacja procesu budowlanego w sposób minimalizujący negatywne oddziaływanie na środowisko, zapobieganie zanieczyszczeniom oraz postępowanie zgodnie z wymaganiami prawnymi.

Cele ogólne zostały opracowane na podstawie zidentyfikowanych znaczących aspektów środowiskowych i stanowią punkt wyjścia do wskazania celów szczegółowych i zadań środowiskowych na rok 2024, co zapisano w poniższej tabeli. Dokładny opis celów, zadań środowiskowych, wskaźniki osiągnięcia celów wraz z terminem realizacji i oraz osobami odpowiedzialnymi za ich realizację zawarto w karcie celów stanowiącą załącznik do przeglądu zarządzania.

ERBUD S.A. na rok 2023 jako jeden z celów wyznaczył udoskonalenie systemu zarządzania środowiskowego, w tym scentralizowania informacji o znaczących aspektach środowiskowych i wpływie funkcjonowania budów na środowisko. Zrealizował to poprzez stworzenie dedykowanego narzędzia informatycznego (aplikacji), które pozwala na kompleksowe zbieranie danych ze wszystkich budów i oddziałów oraz przedstawienia wyczerpujących informacji o środowiskowych efektach działalności spółki.

W ramach realizacji celu związanego z poprawą stanu środowiska poprzez podniesienie środowiskowej i ekologicznej świadomości pracowników i dostawców wyrobów/usług:

- organizowano szkolenia oraz działań związanych efektywnym gospodarowaniem odpadami na budowach oraz obsłudze BDO,
- stworzono przewodnik oraz film wskazujące dobre praktyki środowiskowe, na projektach budowlanych,
- zrealizowano aktywności ekologiczne przez każdy oddział Spółki,
- wprowadzono jednolite wzory piktogramów na pojemniki na odpady,
- utrzymano montaż tablic BHP i środowiskowych na każdej realizowanej inwestycji.

Kontynuujemy cel osiągnięcia frakcjonowania do poziomu 60% segregowanych odpadów budowlanych, który został przeniesiony do realizacji na rok 2024 ustalając jednocześnie wyższy próg na poziomie 70% (wymogi taksonomiczne).

W dalszym ciągu doskonalimy wdrożone narzędzie informatyczne (aplikację) do nadzoru nad zagadnieniami BHP, OŚ oraz jakości.

Cele i zadania środowiskowe do realizacji w 2024 roku.

Lp.	Cel	Zadanie	Wskaźnik	Termin realizacji
1.	Zwiększenie efektywności selektywnej zbiórki odpadów budowlanych	1. Poprawa nadzoru nad frakcjami segregowanych odpadów budowlanych na realizowanych inwestycjach	1. 70% realnej segregacji odpadów budowlanych na budowach (weryfikacja BDO). Wagiowy stosunek odpadów segregowanych (bez kodu 170904) do wszystkich wytworzonych odpadów	Cały rok
		2. Zapewnienie odzysku/recyklingu wytworzonych odpadów budowlanych na poziomie min. 50%	2. Potwierdzenie (udokumentowane) poddania min. 30% wytworzonych na budowie odpadów, w tym zmieszanych o kodzie 170904	
		3. Potwierdzanie ilości ponownie wbudowanych na budowie materiałów (ziemia itp.).	3. Dane potwierdzające ilości odzyskanych, wbudowanych lub poddanych recyklingowi materiałów	
2.	Osiągnięcie redukcji intensywności zużycia energii elektrycznej o 10% do 2030 roku zgodnie z Polityką klimatyczną ERBUD oraz poprawy struktury wykorzystania źródeł energii odnawialnej na prowadzonych inwestycjach w odniesieniu do całkowitych kosztów zużycia energii o 10%	1. Monitorowanie zużycia energii elektrycznej i OZE w całej organizacji.	Wskaźnik intensywności zużycia energii elektrycznej (Wskaźnik za rok 2022 - 2,88 MWh/mln zł)	Do 2030
		2. Zwiększenie udziału energii odnawialnej w miksie energetycznym pozyskiwanym na potrzeby własne.	Wskaźnik procentowy energii odnawialnej do energii całkowitej (Wskaźnik za rok 2022 wynosi 16% - rok bazowy)	
		3. Planowanie i efektywne gospodarowanie energią elektryczną na budowach; monitorowanie i bieżącą wymianę sprzętu elektrycznego i elektronicznego na bardziej energooszczędne; podnoszenie świadomości pracowników i podwykonawców w zakresie konieczności oszczędzania energii (gaszenie światła, odłączenia od zasilania urządzeń po zakończeniu pracy, korzystanie z urządzeń biurowych w trybie „oszczędzania energii”).	Wskaźnik intensywności zużycia energii elektrycznej (Wskaźnik za rok 2022 - 2,88 MWh/mln zł – rok bazowy)	Cały rok
3.	Ograniczenie intensywności emisji bezpośrednich ze spalania paliw (SCOPE 1) o 30% do 2030r.	1. Doskonalenie systemu zbierania niezbędnych danych w aplikacji HYDRA prowadzące do poprawy efektów środowiskowych.	Wskaźniki emisji śladu węglowego w zakresie SCOPE 1. Redukcja o 5% na każdy rok. (Wskaźnik za rok 2022 - 1,64 Mg/mln zł – rok bazowy)	Do 2030
		2. Określenie istotności poszczególnych źródeł emisji ze spalania paliw na budowach realizowanych przez ERBUD i wyznaczenie na tej podstawie określonych działań na rok 2024 .		
4.	Poprawa stanu środowiska poprzez podniesienie środowiskowej i ekologicznej świadomości pracowników i podwykonawców.	1. Cykliczne szkolenia podnoszące świadomość środowiskową pracowników na projektach.	2. Liczba przeszkolonych pracowników, w tym w ramach onboardingów.	Cały rok
		2. Realizacja inicjatyw ekologicznych dla poszczególnych oddziałów realizacyjnych.	3. Zrealizowanie min. 1 aktywności ekologicznej przez każdy oddział ERBUD S.A.	
		3. Utrzymanie montażu tablic BHP i środowiskowych oraz innych oznakować środowiskowych na każdej realizowanej inwestycji.	4. 100% budów z zamontowanymi tablicami i plakatami informującymi o OŚ.	

6. Środowiskowe efekty działalności w odniesieniu do aspektów znaczących

ERBUD S.A. stale monitoruje i ocenia efekty swojej działalności, przy uwzględnieniu obowiązujących wymagań prawnych i innych mających zastosowanie. Rejestrujemy na poziomie całej spółki podstawowe parametry mające wpływ na stan środowiska, określamy zestaw wskaźników, które są podstawą do oceny w danym roku.

Rozporządzenie EMAS zobowiązuje wszystkie zarejestrowane organizacje, aby opublikowały w deklaracji środowiskowej informacje o swoich wynikach w zakresie wpływu na środowisko przy użyciu minimum tzw. „wskaźników głównych”. Obejmują one energię, materiał, wodę, odpady, użytkowanie gruntów w odniesieniu do różnorodności biologicznej oraz emisje.

Pozostałe wskaźniki (R) zostały obliczone jako stosunek liczby A do liczby B tj.

$$R = A/B$$

gdzie:

R – wartość danego wskaźnika

A – roczna wartość wpływu na środowisko w danych obszarze

B – roczna wartość odniesienia charakteryzująca skalę działalności ERBUD S.A.

Jako wartość odniesienia (Liczba B) jak najlepiej obrazującą charakter i zmienność działalności ERBUD S.A. uznano roczną sprzedaż w mln zł, która w latach 2021 – 2023 przedstawiała się następująco:

Roczna sprzedaż	
lata	mln złotych
2021	1254
2022	1908
2023	1343

Szczegóły dotyczące sprawozdawczości uwzględniającej główne wskaźniki efektywności środowiskowej przedstawiono w poniższych punktach.

Finisz Olimpiady "Gracze Roku" organizowanej przez Fundację ERBUD dla wychowanków domów dziecka z całej Polski

6.1. Efektywność energetyczna

Środowiskowe efekty działalności w odniesieniu do energii obliczone zostały na podstawie:

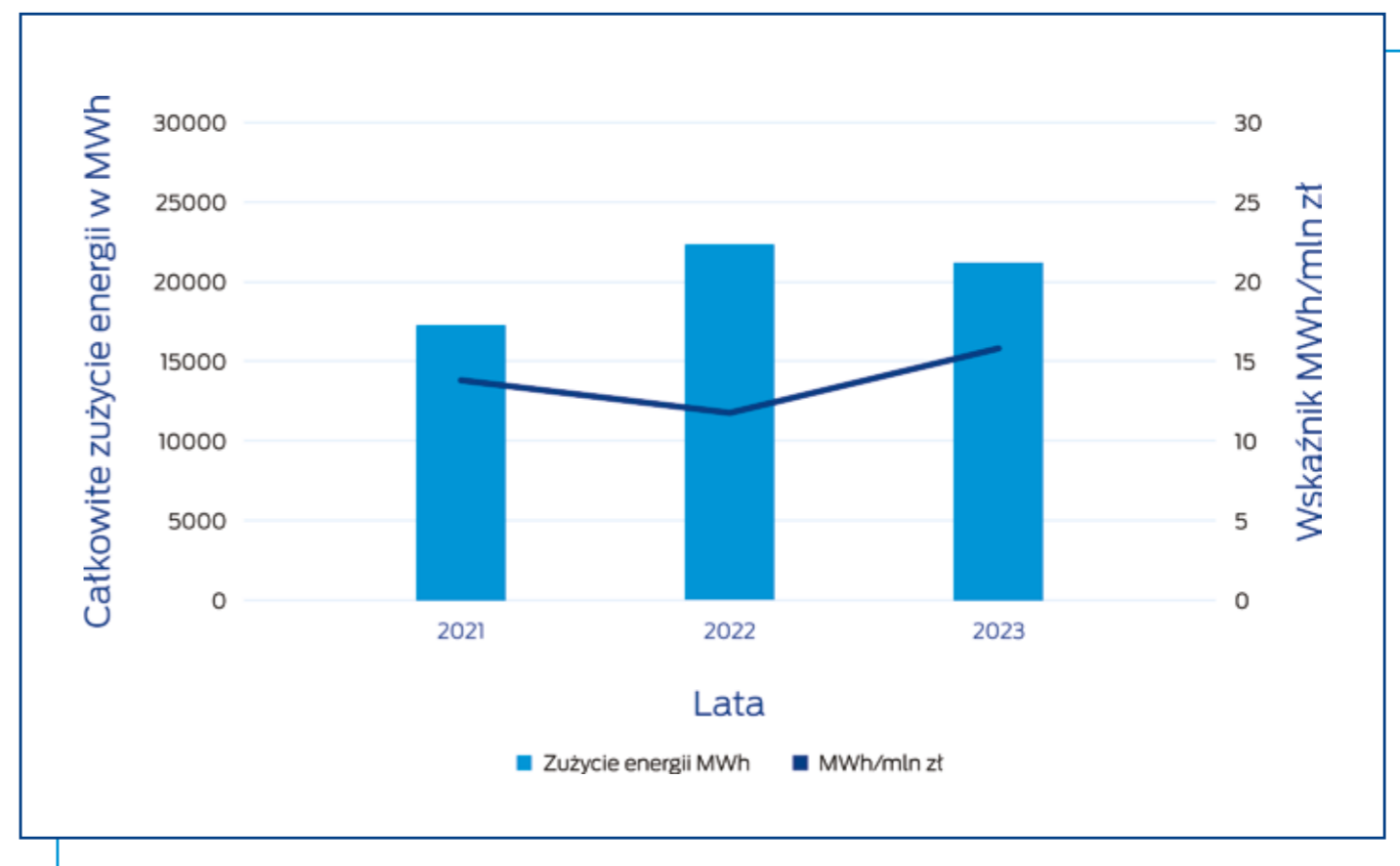
- energii elektrycznej zużytej na budowach, w siedzibie firmy i biurach oddziałów,
- energii wytworzonej ze spalania paliw (ON, PB oraz gazu propan-butan) w samochodach, maszynach i urządzeniach użytkowanych na budowach,
- energii wytworzonej ze spalania oleju opałowego,
- energii wytworzonej ze zużytego gazu ziemnego wykorzystywanego na cele grzewcze,
- energii cieplnej zużytej na cele grzewcze na budowach,
- wyrażonej w MWh (liczba A) w przeliczeniu na sprzedaży w mln zł (liczba B).

Zużycie energii [MWh] oraz jej intensywność [MWh/mln zł] w latach 2021-2023

ENERGIA	Energia [MWh]			Wskaźnik MWh/mln zł		
	Liczba A			R=A/B*		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Całkowite zużycie energii elektrycznej	6233,43	5503,70	4579,18	4,97	2,88	3,41
Energia wytworzona ze spalania paliw w samochodach, maszynach i urządzeniach	6499,06	11328,15	11723,08	5,18	5,94	8,73
Energia wytworzona ze spalania oleju opałowego w nagrzewnicach	162,26	471,96	371,04	0,13	0,25	0,28
Energia wytworzona ze spalania gazu (propan-butan)	184,20	164,85	126,53	0,15	0,09	0,09
Energia ze spalania gazu ziemnego	20,38	19,48	64,72	0,02	0,01	0,05
Energia cieplna	4200,62	4877,39	4368,97	0,36	2,56	3,25
Całkowite zużycie energii	17299,95	22365,54	21233,52	13,80	11,72	15,81

*Liczba B – sprzedaż w latach (2021 – 1254 mln zł, 2022 – 1908 mln zł, 2023 – 1343 mln zł)

Całkowite zużycie energii [MWh] oraz jej intensywność [MWh/mln zł] w latach 2021-2023

Całkowite zużycie energii (z ujęciem energii ze spalania paliw) przez spółkę **wynosiło w 2023 roku 21 233,52 MWh**, co stanowi względem roku 2022 **spadek o 5,1 %**.

W odniesieniu do wskaźnika intensywności zużycia energii z poszczególnych źródeł w stosunku do przychodów można zauważyć w okresie 2021-2023 dla ERBUD SA wzrost wskaźnika o 26%, mimo ogólnego spadku całkowitej ilości zużytej energii (względem roku 2022 o 5%).

Wzrost o 32% zużycia energii wytworzonej ze spalania paliw płynnych w samochodach, maszynach i urządzeniach przyrównanej do przychodu (wzrost z 5,94 w 2022 do 8,73 MWh/mln zł w 2023).

Wzrost zużycia paliwa wynika z większego udziału ciężkiego sprzętu w realizacji kontraktów, wydłużenia dróg transportowych dla kontraktów międzynarodowych i większej ilości podejmowanych działań inwestycyjnych, przy jednoczesnym obniżeniu ich rentowności w ramach działań pozyskiwania nowych rynków.

Zanotowano również wzrost zużycia energii ze spalania gazu ziemnego do 64,72MWh względem 19,48 MWh w 2022 roku, co zostało spowodowane podłączeniem do sieci gazowej nowych realizowanych inwestycji budowlanych.

Zużycie energii elektrycznej

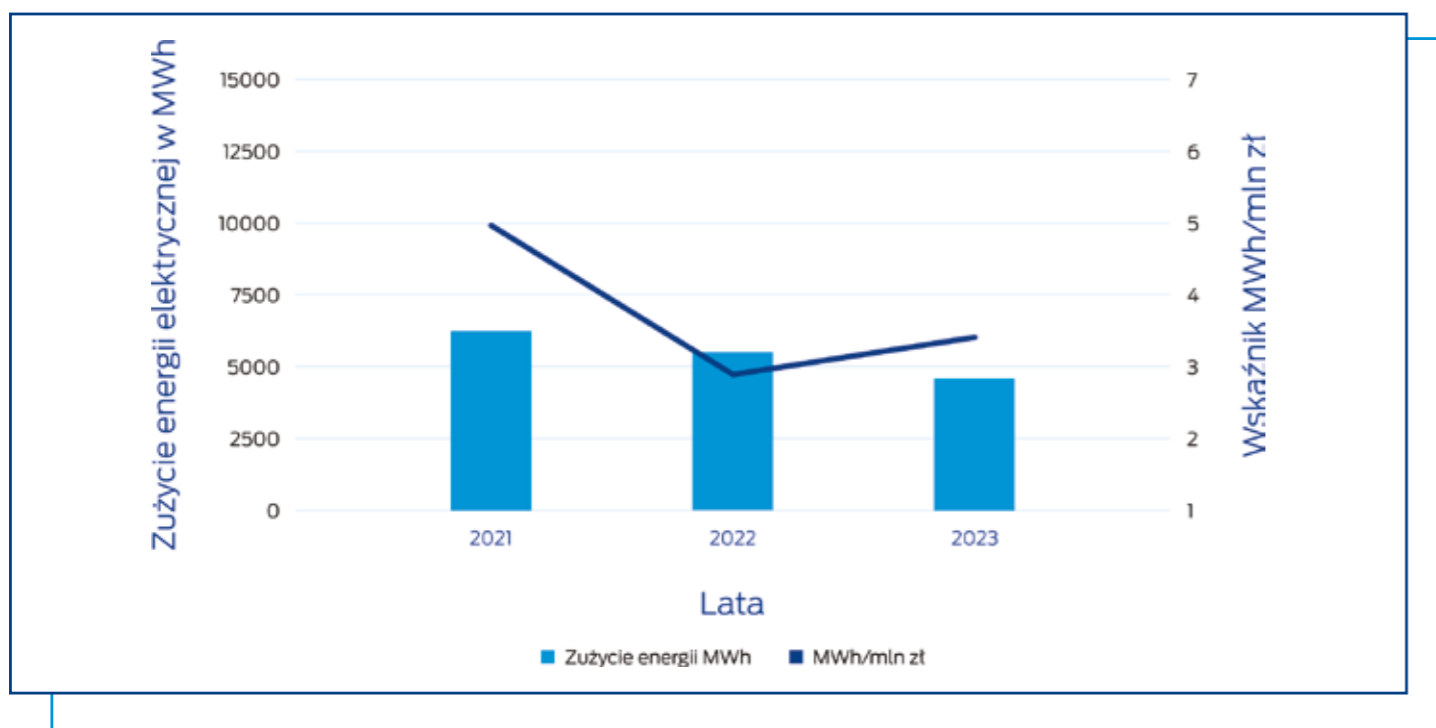
ERBUD S.A. stale szuka i testuje rozwiązania, które mają za zadanie podnieść efektywność energetyczną procesów. Określiłiśmy zużycie energii elektrycznej jako jeden z głównych elementów wskaźnikowych w sferze nie tylko ekonomicznej, ale również środowiskowej.

W załączonej tabeli oraz na wykresie przedstawiono całkowite zużycie energii elektrycznej z prowadzonej na działalności obejmującej zarówno zużycie energii na potrzeby realizacji inwestycji budowlanych jak również w siedzibie firmy oraz biurach oddziałów i biur technicznych. Wynosiło ono łącznie dla źródeł odnawialnych i nieodnawialnych odpowiednio w 2022 roku 5503,70 MWh oraz w 2023 roku 4579,80 MWh. Spadek o 30% udziału energii ze źródeł nieodnawialnych (włączając w ramy paliw nieodnawialnych paliwa węglowe oraz węglowodory (w tym gaz ziemny oraz różne oleje opałowe) w stosunku do energii z odnawialnych źródeł /energii w miksie energetycznym na obszarze działania ERBUD S.A., spowodowało wzrost udziału wykorzystanej przez spółkę energii pochodzącej z odnawialnych źródeł energii. Spółka w kolejnych latach będzie poszukiwać rozwiązań zapewniających zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii wykorzystywanych na potrzeby realizacji procesów budowlanych.

Zestawienie zużycie energii elektrycznej w latach 2021-2023

	2021	2022	2023
Całkowite zużycie energii elektrycznej pochodzące ze źródeł odnawialnych i nieodnawialnych [MWh]	6233,43	5503,70	4579,80
Całkowite zużycie energii elektrycznej pochodzące ze źródeł nieodnawialnych [MWh]	4737,41	4623,11	3206,01
Całkowite zużycie energii elektrycznej pochodzące ze źródeł odnawialnych [MWh]	1496,02	880,59	1373,79

Zużycie energii elektrycznej [MWh] oraz jej intensywność [MWh/mln zł] w latach 2021-2023

Analiza poziomu zużycia energii elektrycznej (w biurach i na budowach) wskazała na spadek jego wartości pomiędzy rokiem 2022 a 2023 o 16,8%.

Podobnie jak przy całkowitym zużyciu energii zmniejszenie zużycia energii elektrycznej przy jednoczesnym zmniejszeniu sprzedaży spowodowało wzrost wskaźnika jednostkowego z 2,88 na 3,41 MWh/mln zł.

Zmniejszenie zużycie energii elektrycznej w 2023 roku skutkowało ograniczeniem negatywnego wpływu na środowisko w związku z jej poborem.

Zużycie paliw w samochodach, pojazdach wolnobieżnych, maszynach i urządzeniach

Użytkowanie maszyn i urządzeń ściśle powiązane jest z procesem budowlanym realizowanym przez ERBUD S.A. Spółka większość prac zleca firmom podwykonawczym, dlatego nie posiadamy rozbudowanego parku maszynowego, a wykorzystywany sprzęt pochodzi głównie z najmu, z którego budowy korzystają w razie konieczności. Chcemy jednak w niniejszej deklaracji pokazać, że jesteśmy świadomi naszego wpływu na zmiany klimatyczne oraz z troski o środowisko naturalne. Monitorujemy swoje procesy technologiczne poprzez prowadzenie ścisłej ewidencji zużywanych paliw, a także związanej z nimi emisji zanieczyszczeń, konsekwentnie realizując na tej podstawie program ograniczania emisji zanieczyszczeń.

Realizując inwestycje budowlane korzystamy z maszyn i urządzeń budowlanych spełniających wszystkie kryteria dotyczące emisji. Powyższe dotyczy samochodów osobowych i dostawczych, a także maszyn i urządzeń budowlanych oraz innych urządzeń. Standardy te wiążą się z wykorzystywanymi w nich silnikami spalinowym, bądź urządzeniami o charakterze grzewczym, wykorzystującymi spalanie paliw.

Zużycie paliw w samochodach [Mg] w latach 2021-2023

RODZAJE PALIW	Zużycie paliw w samochodach [Mg]		
	2021	2022	2023
Benzyna silnikowa (Pb)	162,71	252,10	330,41
Olej napędowy (ON)	292,43	399,96	279,41
Całkowite zużycie paliw [Mg]	455,14	652,07	609,82

Zużycie paliw w pojazdach wolnobieżnych, maszynach i urządzeniach [Mg] w latach 2021-2023

RODZAJE PALIW	Zużycie paliw w pojazdach wolnobieżnych maszynach i urządzeniach [Mg]		
	2021	2022	2023
Benzyna silnikowa (Pb)	14,73	17,95	17,96
Olej napędowy	68,86	270,22	343,12
Gaz lekki (propan-butan)	13,82	42,06	9,63
Olej opałowy lekki	14,46	12,36	31,06
Całkowite zużycie paliw [Mg]	567,02	342,59	401,77

W 2023 roku odnotowano wzrost (1,70%) zużycia paliw, który można powiązać z większym zapotrzebowaniem na te paliwa, wynikającym z większego obszaru działania spółki (nowe projekty oddalone od biur oddziałów/biur technicznych).

Wzrost (ponad 29%) zużycia benzyn w stosunku do 7% spadku zużycia olejów napędowych w samochodach, świadczy o pozytywnych zmianach w parku samochodowym, wiążących się z przechodzeniem na mniej emisyjne silniki benzynowe.

Odnotowano również spadki zużycia gazu lekkiego (propan-butan) o 22% oraz oleju opałowego (spadek o 26%). Zanotowane spadki to również dobra zmiana dla środowiska, ponieważ wiąże się przede wszystkim, tak jak w przypadku przechodzenia z oleju napędowego na benzynę, ze zdecydowanie mniejszą ilością zanieczyszczeń emitowanych przez wprowadzane paliwo gazowe i paliwa ciekłe.

6.2. Zużycie wody

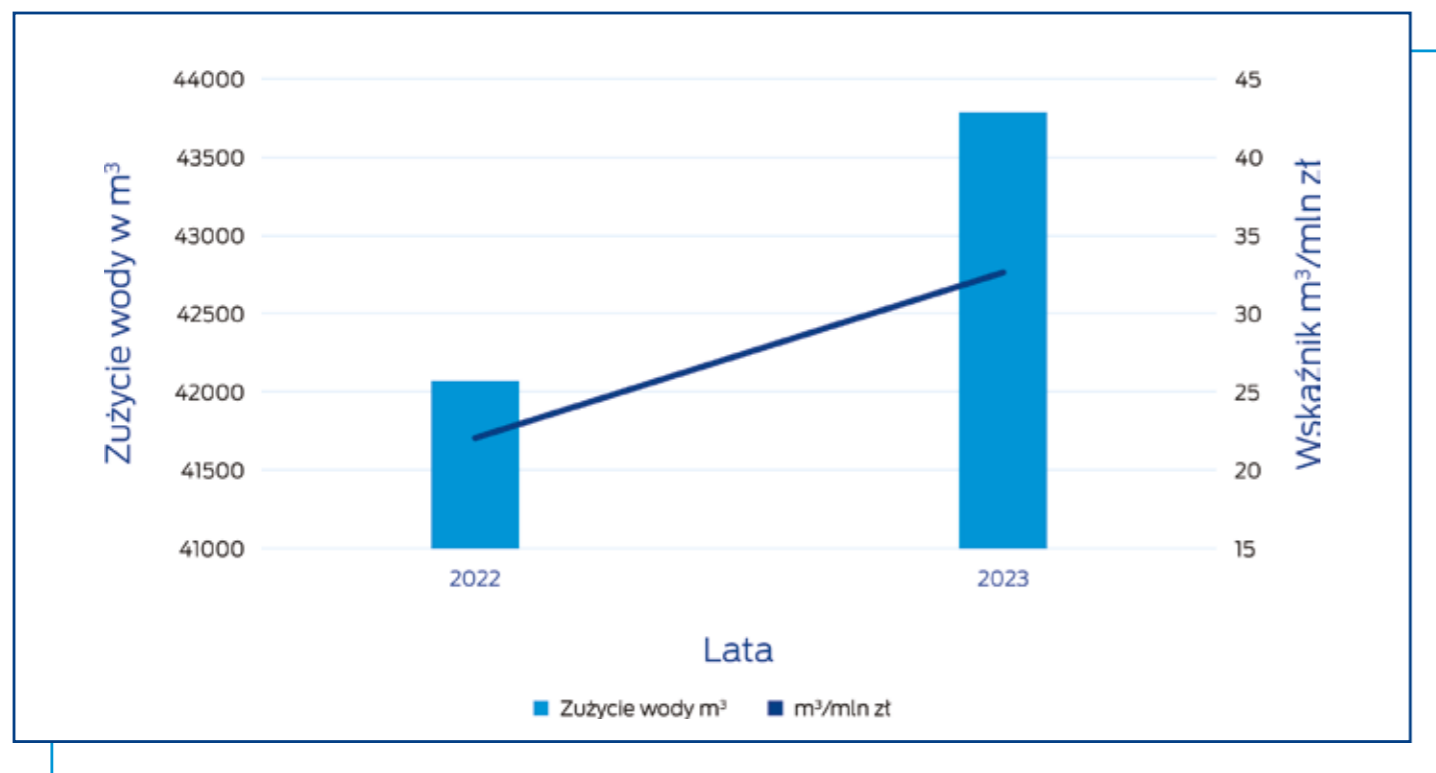
Prace, które realizujemy ERBUD SA nie wiążą się ze zużyciem znacznych ilości wody, choć zdajemy sobie sprawę, jak ważny jest to surowiec w naszym łańcuchu wartości – bez wody nie powstaną kluczowe dla naszej Grupy materiały budowlane takie jak chociażby beton, stal czy chemia budowlana. Nasze posiadamy własnych ujęć i magazynów wody. Woda, która jest wykorzystywana do celów budowlanych oraz socjalno-bytowych nie tylko przez naszych pracowników ale i naszych podwykonawców pochodzi z sieci wodociągowych. Poziom zużycia wody w ERBUD uzależniony m.in. od charakteru realizowanych projektów budowlanych. Monitorujemy wykorzystanie wody we wszystkich naszych lokalizacjach poprzez nasze autorskie narzędzie informatyczne pozwalające ewidencjonować i zarządzać zużyciem wody. Chociażby inwestycje rozbiórkowe wymagają częstego zraszania miejsca prac w celu minimalizowania powstawania pyłu, który może stanowić uciążliwość dla pracowników i otoczenia. Z kolei realizując roboty żelbetowe w upalne dni, dla zapewnienia odpowiedniej wytrzymałości oraz by zapobiec pojawieniu się pęknięć, świeżo wylany beton należy polewać wodą (pielęgnować).

W roku 2023 roku na cele socjalno-bytowe oraz budowlane zużyto 43788,1 m³ wody. Przyrównując tę ilość do przychodu (1343 mln zł) zużycie wyniosło 32,6 m³ wody na każdy milion złotych.

WODA	Zużycie wody [m ³]		Wskaźnik [m ³ /mln zł]	
	Liczba A		R=A/B	
	2022	2023	2022	2023
	42070	43788	22,05	32,60

Analizując zużycie wody w roku 2023 względem roku 2022 zauważamy wzrost zużycia wody o 4%, natomiast po przyrównaniu zużycia do przychodu ilość wzrasta tj. do 48%. Tak znaczący wzrost świadczy o zwiększonym zapotrzebowaniu budów na wodę, na którego wpływ miały m.in. rodzaj prowadzonych prac oraz większe zużycie betonu (mimo mniejszej sprzedaży), który wymagał większej „pielęgnacji” ze względu na zmiany klimatyczne. Jednocześnie obniżona została marża na realizowanie robót budowlanych celem zwiększenia konkurencyjności organizacji.

Zużycie wody [m³] w odniesieniu do sprzedaży w latach 2022-2023

6.3. Zużycie materiałów

Materiały na inwestycjach realizowanych przez ERBUD S.A. w dużej mierze wykorzystywane są w oparciu o dostarczone rozwiązania projektowe, które zakładają setki różnych materiałów i technologii realizacji robót z uwagi na wymagania klienta, uwarunkowania lokalizacyjne budów.

Po analizie jako najistotniejsze materiały na każdej z realizowanych budów uznano beton, stal zbrojeniową oraz stal konstrukcyjną.

Od roku 2020 rozpoczęliśmy monitorowanie ilości zużytych surowców i materiałów w procesie budowlanym zakupionych przez ERBUD SA. W związku z raportowaniem emisji Scope 3 w całym łańcuchu wartości w kolejnych latach baza surowców i materiałów zostanie będzie sukcesywnie zwiększana. W 2023 roku ERBUD S.A. na realizację projektów budowlanych zużył łącznie 556374,9,0 Mg materiałów, z czego 533211,3 Mg (95,8 %) stanowił beton, 19157,9 Mg (3,4%) stal zbrojeniowa i 4005,7 Mg (0,7%) stal konstrukcyjna.

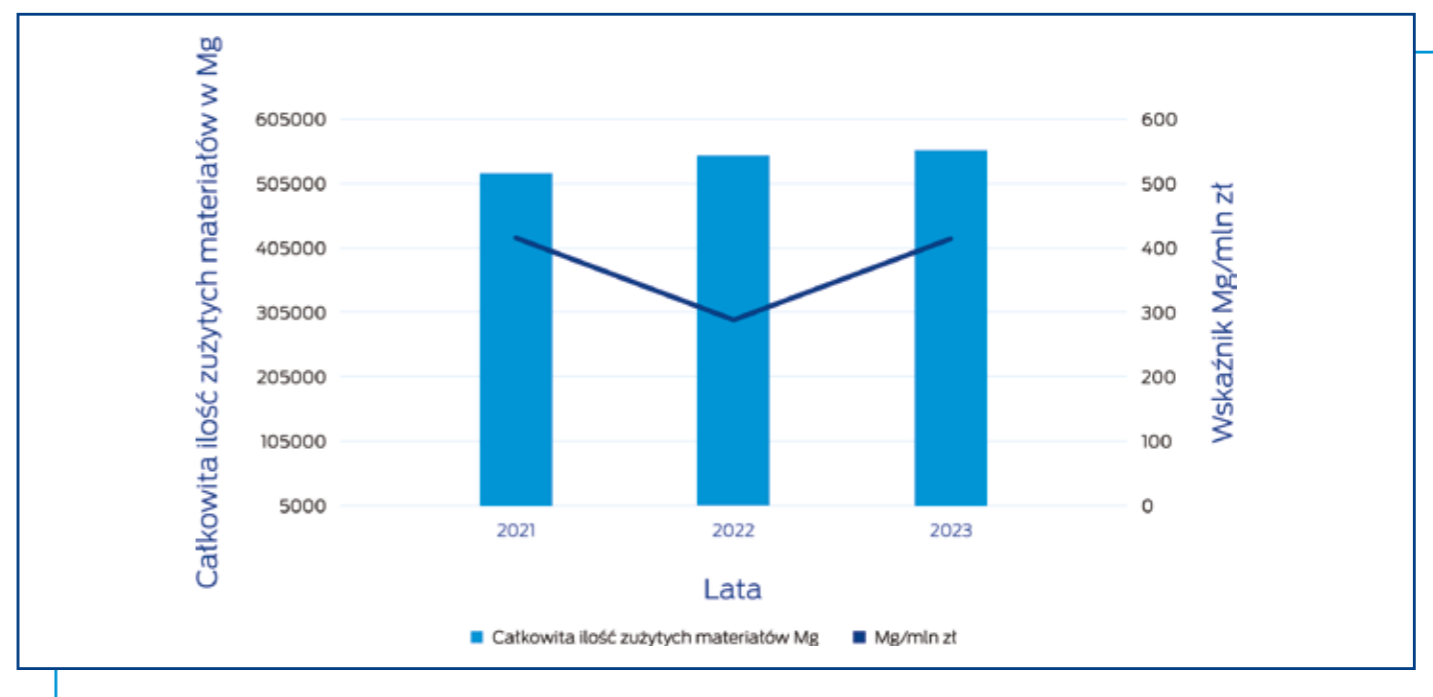
Do obliczenia wskaźnika zużycia materiałów wykorzystano roczne zużycie surowców/materiałów wyrażone w Mg (liczba A) w przeliczeniu na sprzedaży w mln zł (liczba B).

ZUŻYCIE MATERIAŁÓW	Masa [Mg]			Wskaźnik [Mg/mln zł]		
	Liczba A			R=A/B*		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Całkowita ilość zużytych materiałów	521275,8	549002,0	556374,9	415,7	287,7	414,3
Zużycie betonu	498618,2	531444,5	533211,3	397,6	278,5	397,0
Zużycie stali konstrukcyjnej	810,2	25,0	4005,7	0,6	0,0	3,0
Zużycie stali zbrojeniowej	21847,5	17532,5	19157,9	17,4	9,2	14,3

*Liczba B – sprzedaż w latach (2021 – 1254 mln zł, 2022 – 1908 mln zł, 2023 – 1343 mln zł)

Wskaźnik całkowitego zużycia materiałów przez spółkę wynosił w 2023 roku 414,3 Mg na każdy milion złotych przychodu. Stanowi to wzrost w stosunku do roku 2022 o 44%.

Całkowite zużycie materiałów [Mg] w odniesieniu do sprzedaży w latach 2021-2023

Gospodarkę materiałową na naszych inwestycjach prowadzimy zgodnie z wytycznymi klienta, producentów materiałów oraz założeniami projektowymi. Korzystamy wyłącznie z surowców/wyrobów posiadających wymagane dla danej realizacji certyfikaty, aprobaty. Zamówienia materiałów realizujemy na bieżąco zgodnie z przyjętymi harmonogramami uwzględniającymi możliwości i warunki magazynowania na budowie. Jeżeli dany materiał zostanie już dostarczony na budowę dbamy aby nie uległ zniszczeniu np. materiały sypkie zabezpieczamy przed wiatrem, worki z cementem, kleje zabezpieczamy przed niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi. Takie działania pozwalają na ograniczenie ewentualnych zniszczeń bądź uszkodzeń materiałów, które wtedy stają się bezużyteczne i klasyfikowane są jako odpad do utylizacji. Dążymy do najefektywniejszego wykorzystywania materiałów/surowców.

6.4. Gospodarka odpadami

ERBUD SA w związku z prowadzoną działalnością wytwarza odpady w trzech głównych strumieniach:

- Odpady komunalne związane z bytowaniem człowieka (pomieszczenia socjalne w lokalizacjach tymczasowych, działalność biur terenowych, działalność centrali, itd.).
- Odpady inne niż niebezpieczne z działalności, w tym budowlanej (wytwórczej).
- Odpady niebezpieczne.

Na budowach w zależności od rodzaju inwestycji i zakresu podpisanych umów z dostawcami usług / wyrobów odpady wytwarzane są zarówno przez ERBUD SA jak i podwykonawców, którzy zobowiązani są do zagospodarowania wytworzonych przez siebie odpadów zgodnie z przepisami prawa we własnym zakresie. ERBUD na bieżąco monitoruje sposób gospodarowania odpadów przez podwykonawców.

Istotnym z punktu widzenia środowiskowej działalności spółki wskaźnikiem są wytworzone w procesie budowlanym odpady, których zestawienia z podziałem na podgrupy prezentujemy w poniższej tabeli.

Obliczenia wskaźnika dokonano zestawiając sumy wytworzonych w latach 2021 -2023 odpadów w Mg (liczba A) do sprzedaży w mln zł (liczba B).

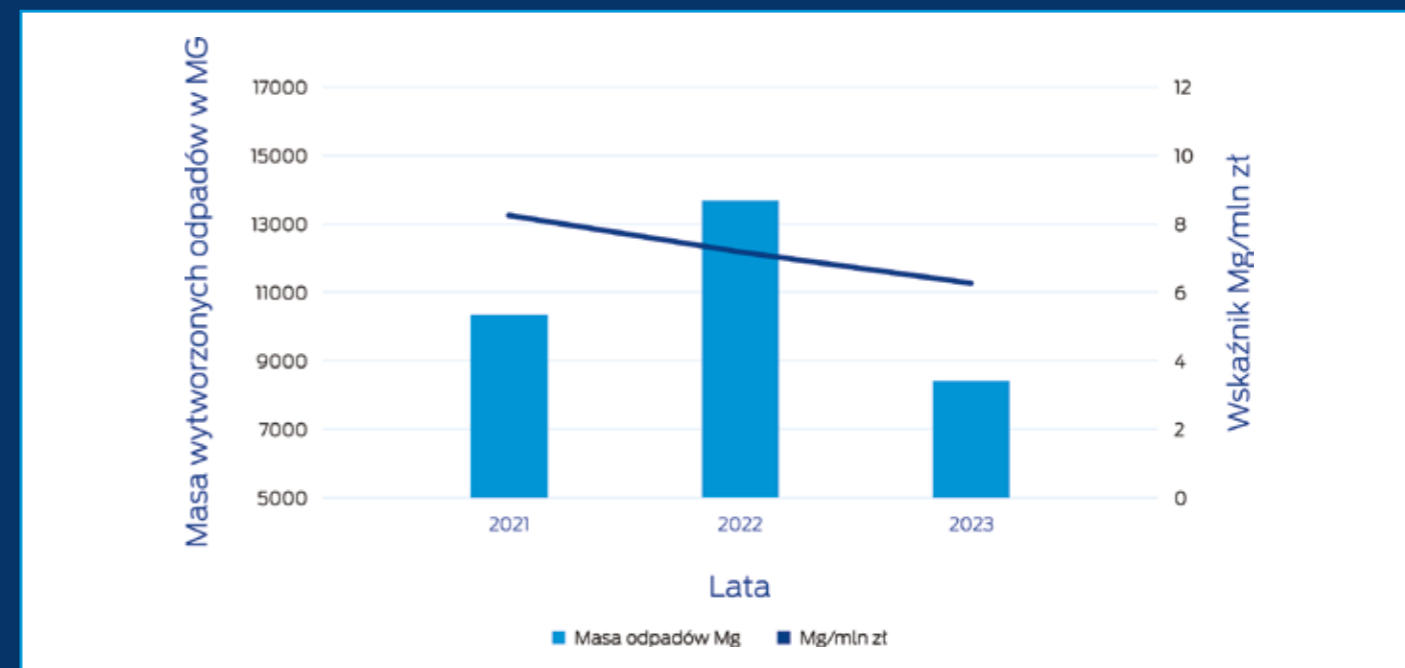
Ilość wytworzonych odpadów [Mg] w odniesieniu do sprzedaży w latach 2021-2023

ODPADY	Ilość wytworzonych odpadów [Mg]			Wskaźnik [Mg/mln zł]		
	Liczba A			R=A/B*		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Całkowita ilość wytworzonych odpadów	10 343,918	13 700,05	8401,64	8,249	7,180	6,256
Odpady inne niż niebezpieczne	10 343,409	13 669,78	8400,52	8,248	7,164	6,255
Odpady niebezpieczne	0,509	30,28	1,12	0,0004	0,0159	0,0008

*Liczba B – sprzedaż w latach (2021 – 1254 mln zł, 2022 – 1908 mln zł, 2023 – 1343 mln zł)

W 2023 roku w ERBUD S.A. wytworzył z działalności budowlanej łącznie 8401,64 Mg odpadów, co stanowi spadek o 38,7 % względem roku 2022. Ponad 99,9% (8400,52 Mg) to odpady inne niż niebezpieczne. Najwięcej należy do grupy 17 tj. odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej. Odpady niebezpieczne stanowią niespełna 0,01% (1,12 Mg) wszystkich odpadów budowlanych wytworzonych w spółce. Do grupy odpadów niebezpiecznych należą opakowania po substancjach niebezpiecznych (15 01 10* i 15 01 11*) oraz zużyte urządzenia zawierające niebezpieczne elementy (16 02 13*).

Ilość wytworzonych odpadów [Mg] w odniesieniu do sprzedaży w latach 2021-2023

Zestawienie ilości odpadów wytworzonych przez ERBUD S.A. w latach 2021-2023 z działalności budowlanej.

Lp.	Podgrupa odpadów	Rodzaj odpadów	Masa w Mg		
			2021	2022	2023
1.	07 02	Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania tworzyw sztucznych oraz kauczuków i włókien syntetycznych	-	-	0,300
2.	15 01	Odpady opakowaniowe	97,289	318,149	191,965
3.	15 02	Sorbenty; materiały filtracyjne; tkaniny do wycierania i ubrania ochronne	-	0,690	0,020
4.	16 02	Odpady urządzeń elektrycznych i elektronicznych	0,080	0,051	0,789
5.	16 06	Baterie i akumulatory	-	-	0,004
6.	17 01	Odpady materiałów i elementów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (np. beton, cegły, płyty, ceramika)	3537,301	2855,613	2161,871
7.	17 02	Odpady drewna, szkła i tworzyw sztucznych	591,403	1025,384	538,394
8.	17 03	Odpady asfaltów, smół i produktów smołowych	3,620	28,100	5,588
9.	17 04	Odpady i złomy metaliczne oraz stopów metali	40,680	22,255	2,750
10.	17 05	Gleba i ziemia (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych oraz urobek z pogłębiania)	2,600	1209,500	33,980
11.	17 06	Materiały izolacyjne oraz materiały konstrukcyjne zawierające azbest	90,430	171,111	27,985
12.	17 08	Materiały konstrukcyjne zawierające gips	0	8,8170	7,340
13.	17 09	Inne odpady z budowy, remontów i demontażu	5980,515	8060,382	5430,657
Całkowita ilość wytworzonych odpadów			10343,918	13700,053	8401,643

Zielony dach obiektu mieszkalnego przy ul. Żeromskiego w Warszawie

Zdajemy sobie sprawę, że prawidłowo prowadzona selektywna zbiórka odpadów u źródła ma na celu ograniczenie nie tylko kosztów utylizacji, ale również zmniejszenie ilości odpadów zmieszanych deponowanych na składowiskach. Zwiększenie poziomu segregacji u źródła wytworzonych przez ERBUD SA odpadów budowlanych zostało ustanowione jako jeden z nadrzędnych celów środowiskowych wyznaczonych w spółce. Aby osiągnąć założone cele rokrocznie zwiększyliśmy nadzór nad gospodarką odpadową, prowadzimy działania mające na celu minimalizację ilości wytwarzanych odpadów oraz realizujemy cykliczne szkolenia kształtujące świadomość środowiskową pracowników oraz podwykonawców. Temat racjonalnego gospodarowania odpadami na budowach został również włączony do programu obowiązkowych szkoleń informacyjnych dla każdej z osób rozpoczynających roboty na danym projekcie.

Na każdej naszej inwestycji jeszcze na etapie planowania Kierownik Kontraktu i Kierownik budowy analizują możliwości ponownego wykorzystania materiałów lub odpadów (np. gruzu, ziemi), które mogą wystąpić w czasie trwania całego procesu budowlanego. Drobiazgowemu planowaniu podlegają również zamówienia wszystkich materiałów i realizacja dostaw zgodnie z przyjętym harmonogramem. Pozwala to na ograniczenie ewentualnych zniszczeń materiałów a tym samym powstania nowych odpadów.

Na naszych budowach zapewniamy odpowiednią ilość kontenerów do selektywnej zbiórki odpadów dostosowaną do danego etapu robót oraz sukcesywny odbiór przez uprawnione podmioty. W przypadku, gdy zgodnie z zapisami umownymi to podwykonawca odpowiedzialny jest za zagospodarowanie wytworzonych przez siebie odpadów, zobowiązany jest on również do segregacji tych odpadów.

Lokalizacja inwestycji w centrach dużych miast, zwarta zabudowa i ograniczone miejsce znacznie utrudniają ustawienie kilku kontenerów do selektywnej zbiórki odpadów. W takich przypadkach (o ile to możliwe) spółka stara się współpracować z odbiorcami odpadów budowlanych, którzy oferują sortowanie zmieszanych odpadów na terenie swojej firmy i późniejsze ich zagospodarowanie. Potwierdzeniem powyższego jest dostarczany comiesięczny raport ze wskazaniem ilości oraz % odzysku/przetworzenia.

Aby sprostać wymaganiom stawianym przez prawo, w tym to dotyczące raportowania niefinansowego analizie poddajemy również stopień segregacji odpadów u źródła, czyli bezpośrednio na placach budów oraz pierwszy raz pokazujemy ilości odpadów wyselekcjonowanych przez odbiorcę z odpadów budowlanych zmieszanych (17 09 04) i poddanych odzyskowi. Z obliczeń wykluczono odpady mas ziemnych (o kodzie 17 05 04 Gleba i ziemia, w tym kamienie, inne niż wymienione w 17 05 03), które ze względu na ilości nie dałyby wiarygodnego wyniku o rzeczywistym poziomie segregacji pozostałych odpadów na budowach.

Zestawienie wytworzonych przez ERBUD S.A. odpadów ze wskazaniem % udziału odpadów poddanych segregacji u źródła oraz przez odbiorcę odpadów.

RODZAJ ODPADÓW	Masa [Mg]			Udział %		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Całkowita ilość wytworzonych odpadów (bez kodu 17 05 04)	10 341,318	12 490,553	8 367,663	100	100	100
Odpady wysegregowane u źródła (na budowie)	4 360,803	4 430,170	2 937,006	42,2	35,5	35,1
Odpady wysegregowane przez odbiorcę z odpadów zmieszanych (17 09 04)	-	-	1 364,031	-	-	16,3
Pozostałe odpady zmieszane (17 09 04)	5 980,515	8 060,382	4 066,626	57,8	64,5	48,6

W 2023 roku na 8 367,663 Mg wytworzonych odpadów 2 937,006 Mg (35,1%) zostało poddanych segregacji bezpośrednio na budowie i przekazano uprawnionym odbiorcom w celu zagospodarowania. Dodatkowo dla zmieszanych odpadów z budowy, remontów i demontażu (17 09 04) udało się pozyskać odbiorców, którzy część tych odpadów tj. 1 631,38 Mg poddali początkowo segregacji w swoich instalacjach uzyskując kolejne 16,3% segregacji. Sumarycznie ERBUD SA w 2023 roku poddał segregacji 51,4% odpadów tj. 4 301,037Mg. Jest to wzrost o 45% w stosunku do roku 2022, czyli można założyć że dzięki tym działaniom mniej odpadów zostało zdeponowanych na składowiskach niż w roku poprzednim.

6.5. Różnorodność biologiczna

W przypadku ERBUD S.A. użytkowanie gruntów związane jest z tymczasowym ich wykorzystaniem pod place budów inwestycji budowlanych realizowanych na terenie całej Polski na podstawie umów na realizację generalnego wykonawstwa. Właścicielem gruntu jest inwestor, który na czas realizacji prac budowlanych przekazuje nam teren w celu umożliwienia realizacji postanowień umownych oraz realizacji prac budowlanych. Po zakończeniu budowy teren jest ponownie zarządzany przez inwestora.

Siedziba firmy oraz wszystkie biura oddziałów są wynajmowane, dlatego też pominięto je w obliczaniu wskaźnika użytkowania gruntów w odniesieniu do różnorodności biologicznej.

Do monitorowania powierzchni użytkowanych gruntów na budowach użyto wskaźnika użytkowania gruntów tj. zestawienia powierzchni gruntów (l. A) do sprzedaży w mln zł (l. B).

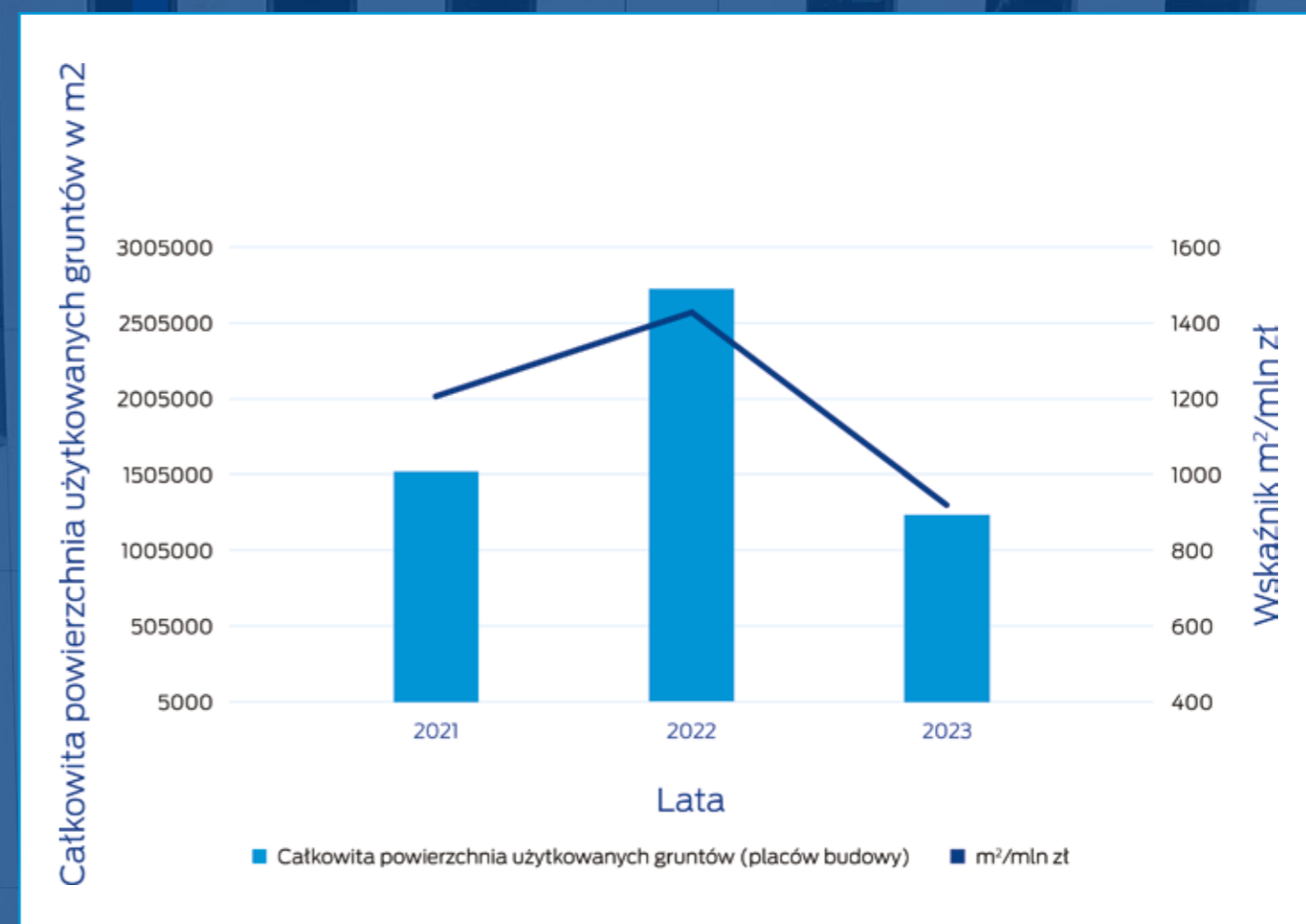
Użytkowanie gruntów w odniesieniu do bioróżnorodności	Powierzchnia [m ²]			Wskaźnik [m ² /mln zł]		
	Liczba A			R=A/B*		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Całkowita powierzchnia użytkowanych gruntów (placów budowy)	1515209,0	2725739,0	1232133,4	1208,3	1428,6	917,4
Całkowita powierzchnia zajętości gruntów pod budynki (na placach budów)	388195,0	618183,1	463632,6	309,6	324,0	345,2
Pozostała powierzchnia użytkowanych gruntów (placów budowy) niezajęta przez budynki	1127014,0	2107555,9	768500,8	898,7	1104,6	572,2

*Liczba B – sprzedaż w latach (2021 – 1254 mln zł, 2022 – 1908 mln zł, 2023 – 1343 mln zł)

W 2023 roku w ERBUD S.A. realizując projekty budowlane tymczasowo użytkował łącznie 1232133,4 m² gruntów, co stanowi spadek o 54,8 % w stosunku do roku 2022, grunty zagospodarowane pod wznoszone budynki zajmowały 37,6 % (463632,6 m²) całkowitej powierzchni użytkowanych gruntów. Spadek użytkowanych gruntów spowodowany jest przede wszystkim zmniejszeniem liczby prowadzonych przez ERBUD SA w 2023 roku inwestycji (o mniejszej niż wcześniejsze powierzchni) oraz profilu realizowanych budowli na potrzeby inwestorów o czym również świadczy spadek rocznej sprzedaży.

Warto zaznaczyć, że nie ma możliwości zmiany jednostkowego wskaźnika zużycia gruntów poprzez działania ERBUD SA, ponieważ całkowita powierzchnia prowadzenia działalności przez spółkę jest zależna od wymagań i oczekiwań klientów.

Całkowita powierzchnia użytkowanych gruntów (placów budów) [m²] w odniesieniu do sprzedaży w latach 2021-2023

Realizując inwestycje budowlane już na etapie planowania ustalamy w jaki sposób zminimalizować oddziaływania danej budowy na bioróżnorodność i otoczenie. Wykonujemy to najczęściej poprzez:

- lokalizację zapleczy budów, magazynów itp. w pierwszej kolejności na terenach już zagospodarowanych i wcześniej już przekształconych,
- ograniczenie do minimum wycinki drzew,
- zabezpieczanie przed uszkodzeniem mechanicznym drzew, znajdujących się w strefie oddziaływania budowy,
- transportowanie materiałów i surowców przede wszystkim z wykorzystaniem wyznaczonych już dróg wewnętrznych,
- dostosowania harmonogramu prowadzenia prac do cyklu przyrodniczego,
- przenoszenie roślin w inne miejsca i realizowanie nasadzeń kompensacyjnych,
- przenoszenie na nowe stanowiska płazów i gadów ze zbiorników wodnych kolidujących z prowadzonymi robotami,
- zatrzymywanie robót budowlanych w przypadku pojawienia się zwierząt w strefie inwestycji,
- przywrócenie terenu prac do stanu sprzed budowy,
- ponownie wykorzystywanie jak najwięcej ziemi (np. humusu), piasku powstających z robót ziemnych.

6.6. Emisje do powietrza

ERBUD S.A. od dłuższego czasu zauważa występowanie istotnych zmian klimatycznych na Ziemi, spowodowanych przez obserwowany od początku ery industrialnej wzrost średniej temperatury na naszej planecie. Ma również świadomość faktu, że główną przyczyną tego procesu jest rosnąca emisja i zbyt duże nagromadzenie gazów cieplarnianych (tzw. GHG) w atmosferze Ziemi (vide np. analizy CarbonBrief lub Intergovernmental Panel on Climate Change). Wychodząc z poczucia odpowiedzialności i zrównoważonego sposobu realizacji swych działań biznesowych, będących jednymi z najważniejszych elementów rozwoju, jako Grupa ERBUD kontynuujemy w roku 2022 rozpoczęte w 2019 roku działania służące realizacji procesu zmiany tempa negatywnych zmian klimatycznych. Jedną z grup działań w tym kierunku, zapisanych w Polityce klimatycznej ERBUD na lata 2020-2050, jest systematyczna analiza i kontrola czynników wpływających na ograniczenie emisji zanieczyszczeń na każdej z prowadzonych inwestycji, a przez to systematyczne zmniejszanie emisji gazów cieplarnianych.

Źródłem emisji CO₂, NO_x, SO₂, PM związanej z działalnością ERBUD S.A. są paliwa zużywane przez samochody (osobowe i dostawcze), pojazdy wolnobieżne, maszyny i urządzenia wykorzystywane przy realizacji robót budowlanych. Dane niezbędne do obliczeń zbierane są za pośrednictwem narzędzi informatycznych oraz od administratora floty jako zbiorcze zestawienie zużycia paliw w samochodach. Na podstawie tych danych obliczane są również corocznie opłaty z tytułu korzystania ze środowiska.

Szczegółowe zestawienie i analiza zużycia paliw w samochodach, pojazdach wolnobieżnych, maszynach i urządzeniach zawarto w punkcie 6.1 deklaracji.

Obliczenia emisji dla pojazdów dopuszczonych do ruchu drogowego (samochody osobowe, samochody dostawcze, samochody ciężarowe z silnikami benzynowymi oraz z silnikami Diesla prowadzono z wykorzystaniem zapisów europejskie standardy emisji spalin (EURO). Związano tę kwestię po pierwsze z zasadniczą funkcją legislacyjną tych norm na terenie Unii Europejskiej, stanowiącej obszar działania naszej Spółki a także po drugie z wykorzystywaniem tylko i wyłącznie pojazdów drogowych osiągającymi maksymalnie wartości emisji zgodne z tymi normatywami.

W aspekcie maszyn wolnobieżnych oraz innych urządzeń i maszyn budowlanych stosowano europejskie normy Stage II i Stage IIIA dla emisji spalin dla silników wysokoprężnych o mocy pow. 37 kW, stosowanych w maszynach niefarmowych. Tak jak w przypadku samochodów, wybór tych norm wynikał w bezpośredni sposób z rodzaju stosowanego przez ERBUD SA parku maszynowego.

W zakresie pozostałych typów urządzeń i maszyn (o charakterze niejezdnym), a związanych głównie z urządzeniami grzewczymi, stosowano informacje znamionowe o ich emisyjności. Całkowite roczne emisje gazów do atmosfery CO₂ i NO₂, SO₂, pyłu PM obliczono na podstawie wskaźników emisyjnych literaturowych lub opublikowanych przez KOBIZE dla poszczególnych źródeł emisji związanych z eksploatacją pojazdów, maszyn i urządzeń (benzyna, ON, propan-butan, olej opałowy). Wyliczone emisje (liczba A) przeliczono na sprzedaż w mln zł (liczba B).

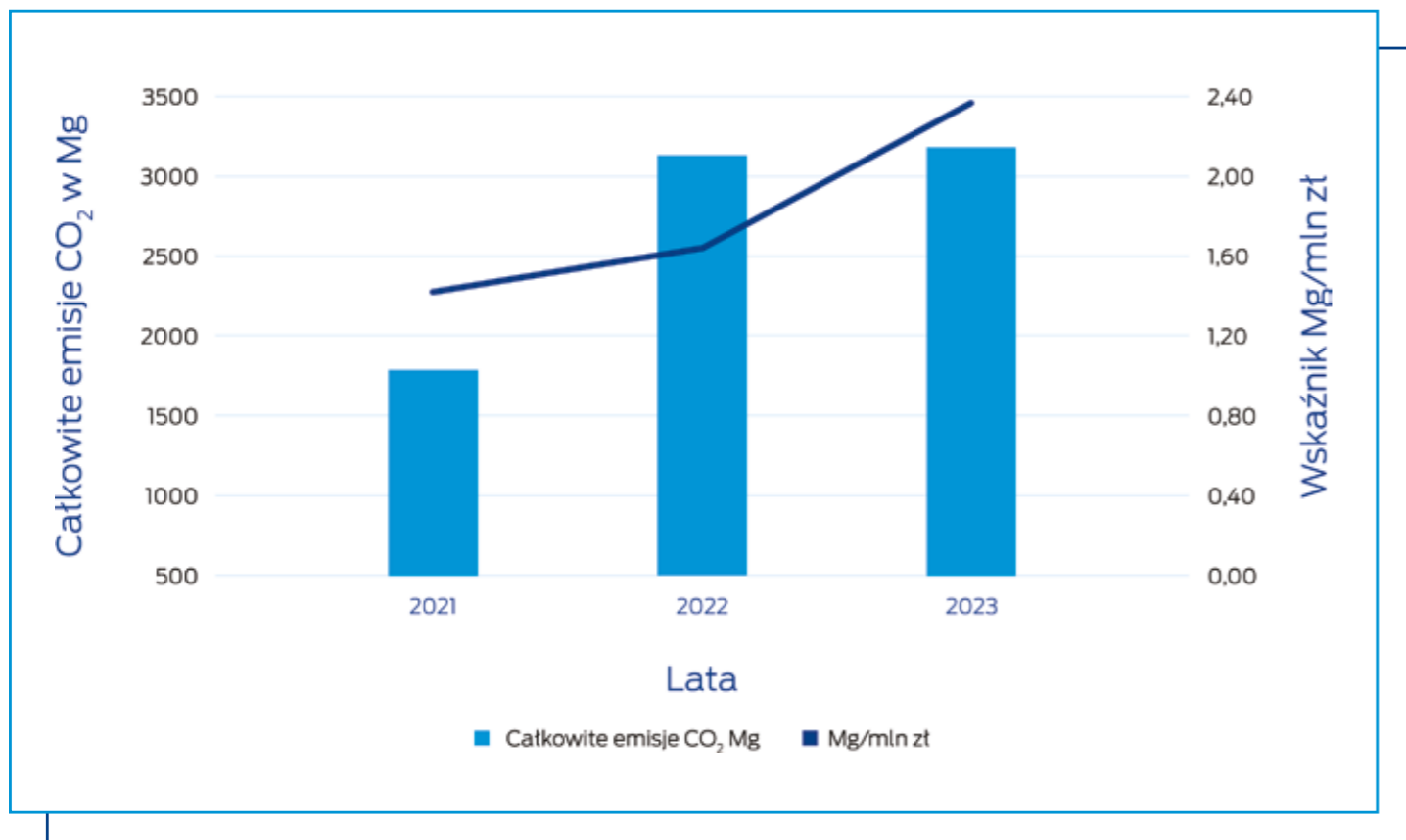
Zestawienie poziomów emisji zanieczyszczeń realizowanych do powietrza przez ERBUD S.A. w latach 2021-2023 w przeliczeniu na sprzedaż.

Emisja do powietrza	EMISJE [Mg]			Wskaźnik [Mg/mln zł]			
	Liczba A			R=A/B*			
	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023
Emisje CO ₂ ze spalania paliw w samochodach	1431,30	2048,36	1904,75	1,05	1,14	1,07	1,42
Emisje CO ₂ ze spalania paliw pojazdach wolnobieżnych maszynach i urządzeniach	351,71	1085,07	1280,55	0,2	0,28	0,57	0,95
Całkowite emisje CO₂	1783,01	3133,43	3185,30	1,26	1,42	1,64	2,37
Emisja do powietrza	EMISJE [kg]			Wskaźnik [kg/mln zł]			
	Liczba A			R=A/B			
	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023
Emisje NO _x ze spalania paliw w samochodach	1206,04	882,46	534,83	1,02	0,96	0,46	0,40
Emisje NO _x ze spalania paliw pojazdach wolnobieżnych maszynach i urządzeniach	1720,87	6111,14	7431,47	1,18	1,37	3,20	5,53
Całkowite emisje NO_x	2926,91	6993,60	7966,30	2,20	2,33	3,67	5,93
Emisje SO ₂ ze spalania paliw w samochodach		**			**		
Emisje SO ₂ ze spalania paliw pojazdach wolnobieżnych maszynach i urządzeniach	11,84	34,44	25,29	0,01	0,01	0,02	0,02
Całkowite emisje SO₂	11,84	34,44	25,29	0,01	0,01	0,02	0,02
Emisje PM 2,5 ze spalania paliw w samochodach	13,30	46,49	49,19	0,03	0,01	0,02	0,04
Emisje PM 2,5 ze spalania paliw pojazdach wolnobieżnych maszynach i urządzeniach	121,80	415,44	524,53	0,29	0,10	0,22	0,39
Całkowite emisje PM 2,5	135,10	461,93	573,72	0,33	0,11	0,24	0,43

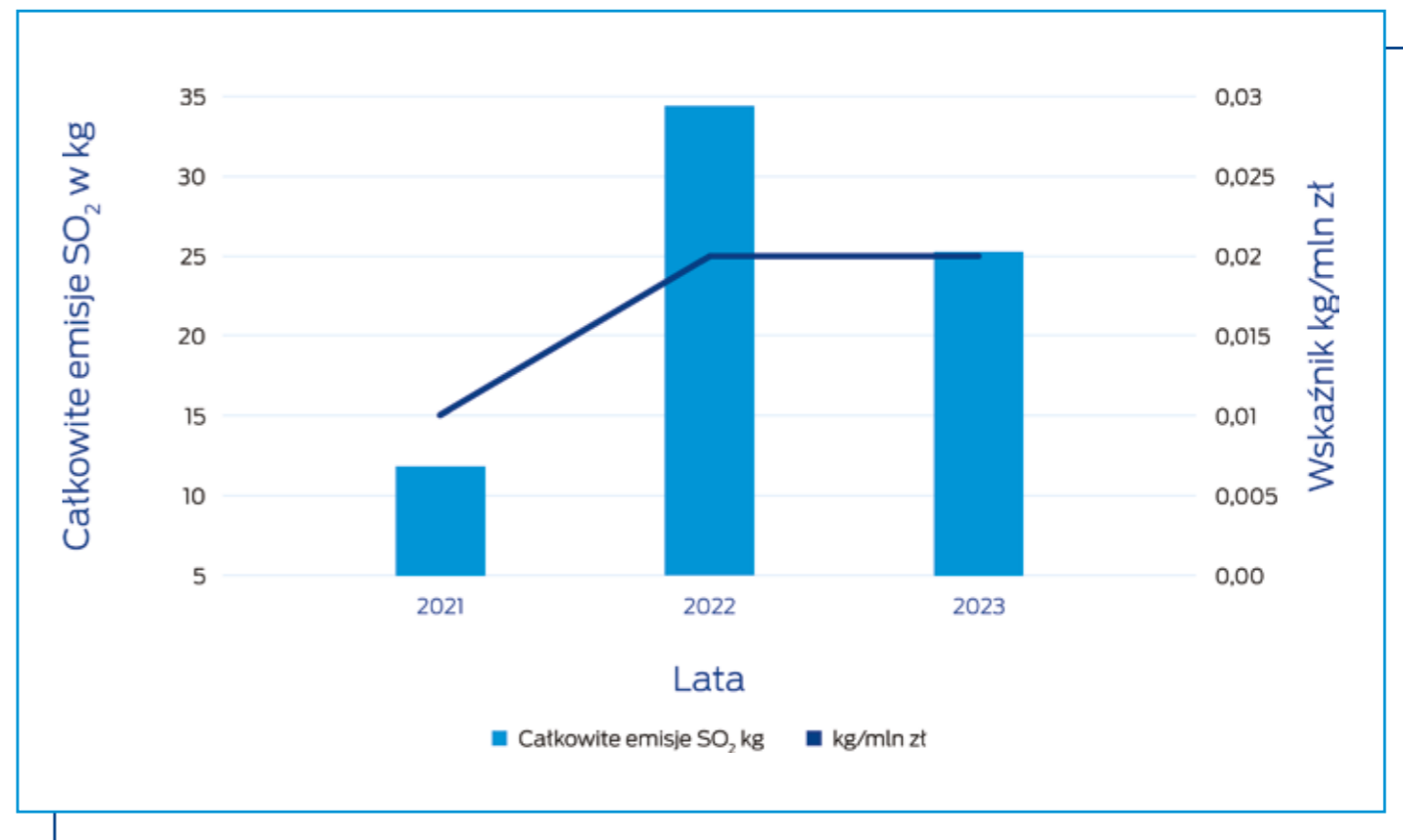
*Liczba B – sprzedaż w latach (2021 – 1254 mln zł, 2022 – 1908 mln zł, 2023 – 1343 mln zł)

** - Emisje SO₂ ze spalania paliw w samochodach nie została uwzględniona z uwagi na brak wskaźników przeliczeniowych dla samochodów spełniających europejskie standardy emisji spalin. ERBUD S.A. obecnie w swojej flocie posiada samochody z normą EURO 6.

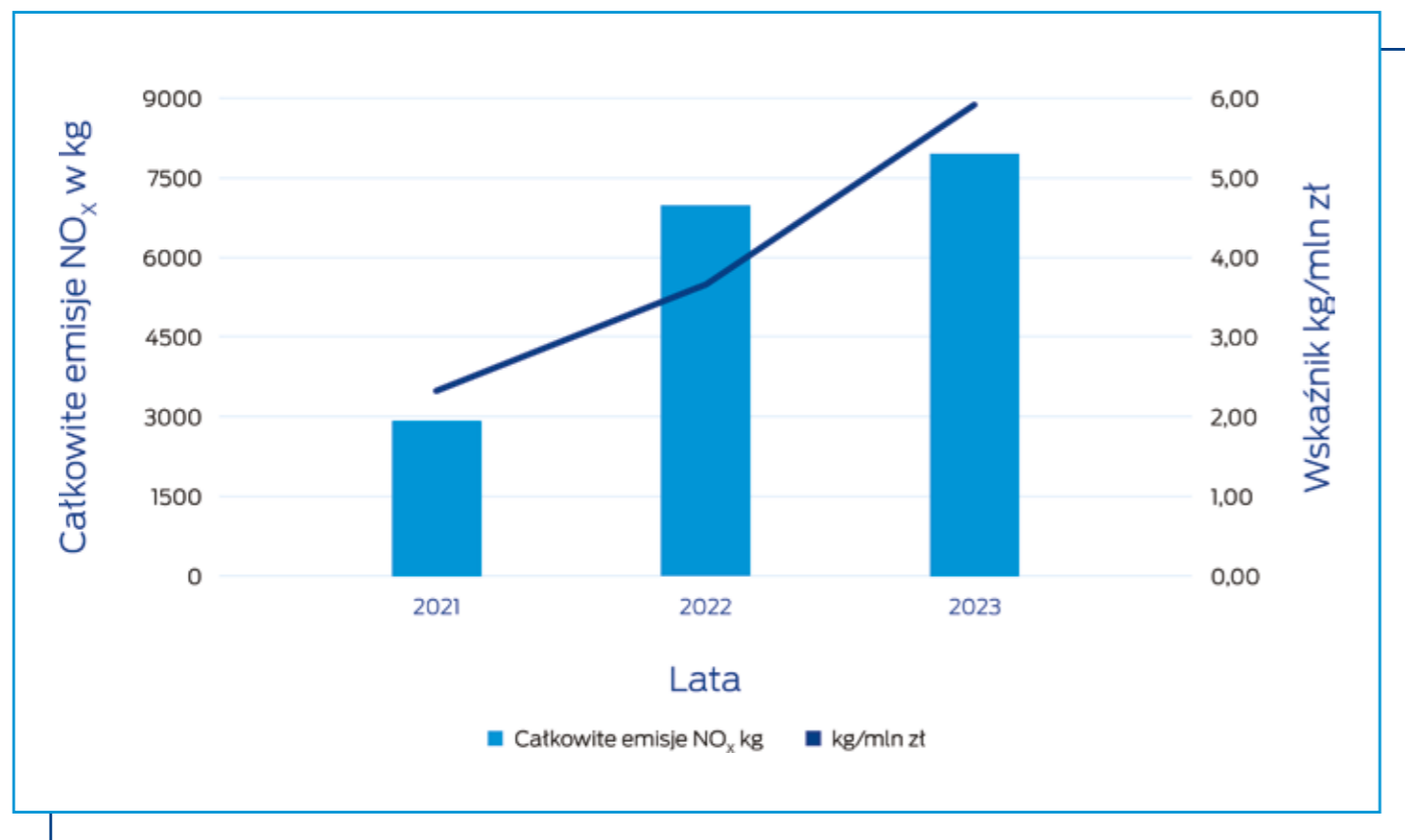
Całkowite emisje CO₂ [Mg] w odniesieniu do sprzedaży w latach 2021-2023

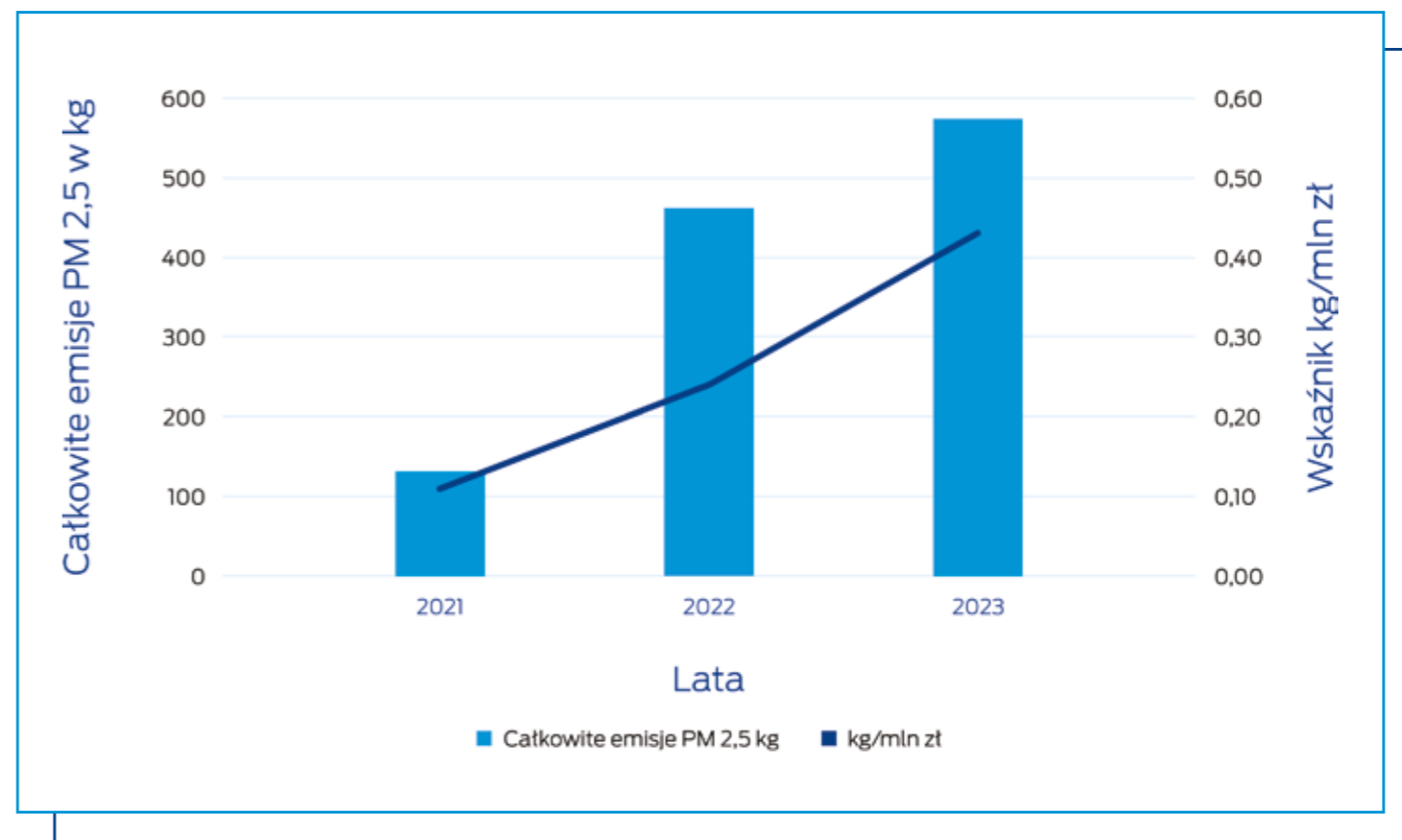
Całkowite emisje SO₂ [kg] w odniesieniu do sprzedaży w latach 2021-2023

Całkowite emisje NO_x [kg] w odniesieniu do sprzedaży w latach 2021-2023

Całkowite emisje PM 2,5 [kg] w odniesieniu do sprzedaży w latach 2021-2023

Na podstawie powyższych założeń metodycznych i wykonanych na ich podstawie wyliczeń zaobserwowano wzrost emisji CO₂, NO_x, PM 2,5 oraz spadek emisji SO₂ w roku 2023 względem 2022.

Przyrównując emisję do wysokości sprzedaży największe, wzrosty w przypadku PM2,5 (76,5%), NO_x (61,8%) oraz CO₂ (44,4%) co wiąże się w sposób bezpośredni z prawie 2% wzrostem zużycia paliw na realizowanych projektach przy jednoczesnym spadku o 42% sprzedaży w roku 2023 do roku 2022.

Wzrosty zaobserwowano (choć przy niższych bazach bezwzględnych) także przy emisje SO₂.

Warsztaty budowlane "Młode Majsterki"

7. Pośredni pozytywny wpływ działalności ERBUD na środowisko

Wychodząc naprzeciw światowym megatrendom społecznym (w tym przede wszystkim megatrendowi pod nazwą Climate change and Resource scarcity), włączając się w jego kontekście w globalne działania (postanowienia kolejnych Światowych Szczytów Klimatycznych, a także Agendy 2030), w strategię Unii Europejskiej (bycie światowym liderem w ograniczaniu emisji GHG, aż do uzyskania pełnej neutralności klimatycznej, co zapisano w strategii Europejski Zielony Ład) oraz realizując plany Polski (zmiana miksu energetycznego kraju i budowa gospodarki niskoemisyjnej, zapisane w Polityce energetycznej Polski do 2040 roku, a także rozwój budownictwa pasywnego), wspólnie z innymi spółkami z Grupy ERBUD, w ramach konsorcjum projektujemy i realizujemy zamierzenia budowlane obejmujące inwestycje sektora OZE (z ONDE S.A.) oraz inwestycje przemysłowe i energetyczne (z ERBUD Industry Sp. z o.o.). Kierunek tych działań został opisany w dokumentach strategicznych ERBUD S.A. oraz w Polityce klimatycznej Grupy ERBUD na lata 2020-2050.

Zawarto w niej m.in. następujące cele:

- uwzględnienie w kryteriach kształtowania portfela zamówień szerokiego wachlarza aspektów klimatycznych,
- nadawanie priorytetu inwestycjom opartym na wykorzystaniu instalacji wytwórczych bazujących na źródłach odnawialnych,
- systematyczną analizę i kontrolę czynników wpływających na ograniczenie emisji gazów cieplarnianych na każdej z prowadzonych inwestycji,

a także między innymi poniższe sposoby realizacji tych celów:

- uczestnictwo ERBUD S.A. w organizacjach i projektach związanych z działaniem na rzecz złagodzenia negatywnych zmian klimatu,
- wprowadzenie i utrzymanie wskaźnika oraz systemu oceny i wyboru dostawców ERBUD S.A. w zakresie emisyjności i wpływu na klimat wykorzystywanych przez nich technologii i urządzeń,
- priorytetyzację oraz rozwój technologii budowlanych, związanych z możliwością realizacji inwestycji niskoemisyjnych lub też służących poprawie klimatu na każdym etapie cyklu życia projektu budowlanego realizowanego przez spółkę, ze szczególnym uwzględnieniem projektów typu BREEAM oraz LEED.

Powyższe cele były w roku 2023 i będą w kolejnych latach realizowane w następujących rodzajach inwestycji prowadzonych przez ERBUD S.A.:

- poprzez budowę lub modernizację instalacji przemysłowych i energetycznych w celu ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza, tak GHG, jak i pozostałych (SO₂, NO_x, etc),
- poprzez udział w budowie farm wiatrowych stanowiących źródło energii odnawialnych zmniejszające udział w rynku energii pochodzącej ze źródeł nieodnawialnych,
- poprzez realizację inwestycji w technologiach budownictwa niskoemisyjnego i pasywnego.

Przykłady realizacji przez ERBUD SA projektów budowlanych o charakterze przemysłowym, spełniających powyższe założenia, cele i kryteria przedstawiono w tabeli poniżej.

Poniższa tabela zawiera listę realizowanych przez ERBUD w ostatnich 3 latach inwestycji z sektora przemysłowego i energetycznego ograniczających emisje zanieczyszczeń do powietrza.

Lp.	Nazwa inwestycji	Stan realizacji
1.	Modernizacja kotła parowego OP-215 w celu redukcji emisji NO _x w Grupa Azoty Zakłady Azotowe Puławy S.A., w tym budowa instalacji katalitycznego odzotowania spalin.	Zrealizowana
2.	Przebudowa istniejącej elektrowni Michelin Polska S.A. obejmująca instalację drugiego nowego kotła opalanego gazem ziemnym w istniejącym budynku nr 58 wraz z renowacją niezbędnej infrastruktury z jednoczesnym ograniczeniem istniejących węglowych źródeł spalania paliw".	Zrealizowana
3.	Budowa kotłowni szczytowo-rezerwowej z dwoma kompletnymi kottami wodnymi, płomieniówkowymi o mocy cieplnej po 38 MWt w TAURON Ciepło Sp. z o.o., Zakład Wytwarzania Bielsko-Biała Elektrociepłownia Bielsko – Północ EC-2 w formule zaprojektuj i wybuduj „pod klucz” zdolnej do bezpiecznej pracy, z gwarantowaną wysoką sprawnością i dyspozycyjnością, dotrzymującą wyznaczone standardy ekologiczne.	Zrealizowana
4.	Budowa rezerwowo-szczytowej wodnej kotłowni gazowej z dwoma kottami o mocy ok. 20 MWt każdy i jednym kotłem o mocy ok. 10 MWt oraz niezbędnej infrastruktury budowlanej i technologicznej dla Energa Kogeneracja Sp. z o.o. w Elblągu – Zakład w Kaliszu.	W trakcie realizacji
5.	Pfeifer&Langen Sp. z o.o. Cukrownia Miejska Górka k. Wrocławia - Dostawa i montaż dwóch kotłów gazowych o mocy 23,00 MWt każdy	W trakcie realizacji

Krajowa energetyka w znacznej mierze bazuje na spalaniu węgla kamiennego, co stanowi główne źródło emisji szkodliwych zanieczyszczeń do środowiska np. tlenków azotu, tlenów siarki. ERBUD realizując inwestycje związane z modernizacjami kotłów połączonych z budową instalacji oczyszczania spalin znacząco wpływa na poprawę stanu środowiska. Ograniczając szkodliwe emisje minimalizujemy m.in. powstawanie dziury ozonowej, efektu cieplarnianego, smogu fotochemicznego, zakwaszenia środowiska czy bezpośredniego negatywnego oddziaływania na organizmy żywe.

Z uwagi na tajemnicę i poufność informacji handlowych/przemysłowych dot. działalności klientów, na rzecz których ERBUD SA realizował projekty przemysłowe i energetyczne, aspekty pośrednie z nimi związane są jedynie ogólnie opisane bez szczegółowych ilościowych danych potwierdzających efekty działalności środowiskowej.

Budowa „Zielonych Budynków„ z certyfikatem BREEAM lub LEED

Zielone budownictwo to obszar budownictwa zrównoważonego i ekologicznego, oszczędnego a zarazem komfortowego stworzonego z poszanowaniem środowiska naturalnego, którego ERBUD S.A. od wielu lat jest częścią. Wprowadzanie zielonych rozwiązań oraz certyfikacja środowiskowa budynków stają się obecnie trendem, a zrównoważone podejście do projektowania, budowy i eksploatacji budynku jest coraz powszechniejsze. Jest to podyktowane rosnącymi wymaganiami krajowymi i unijnymi, związanymi z zapewnieniem efektywności energetycznej, koniecznością ograniczania emisji gazów cieplarnianych oraz zmieniającymi się preferencjami inwestorów, najemców, mieszkańców dotyczącymi troski o środowisko.

Uzyskanie takiego „zielonego” certyfikatu wymaga dużego zaangażowania zarówno podczas prac projektowych jak i budowy, a także zrealizowania bardzo wielu restrykcyjnych wymagań i szczegółowych wytycznych.

Najpopularniejszymi międzynarodowymi systemami certyfikacji zielonego budownictwa są amerykański LEED (Leadership in Energy and Environmental Design) i brytyjski BREEAM (Building Research Establishment Environmental Assessment Method).

Wszystkie obecne na polskim rynku systemy certyfikacji z założenia mają jeden cel - wpływanie na sposób projektowania, wznoszenia i użytkowania budynków w celu uzyskania równowagi pomiędzy czynnikami środowiskowymi, ekonomicznymi i społecznymi.

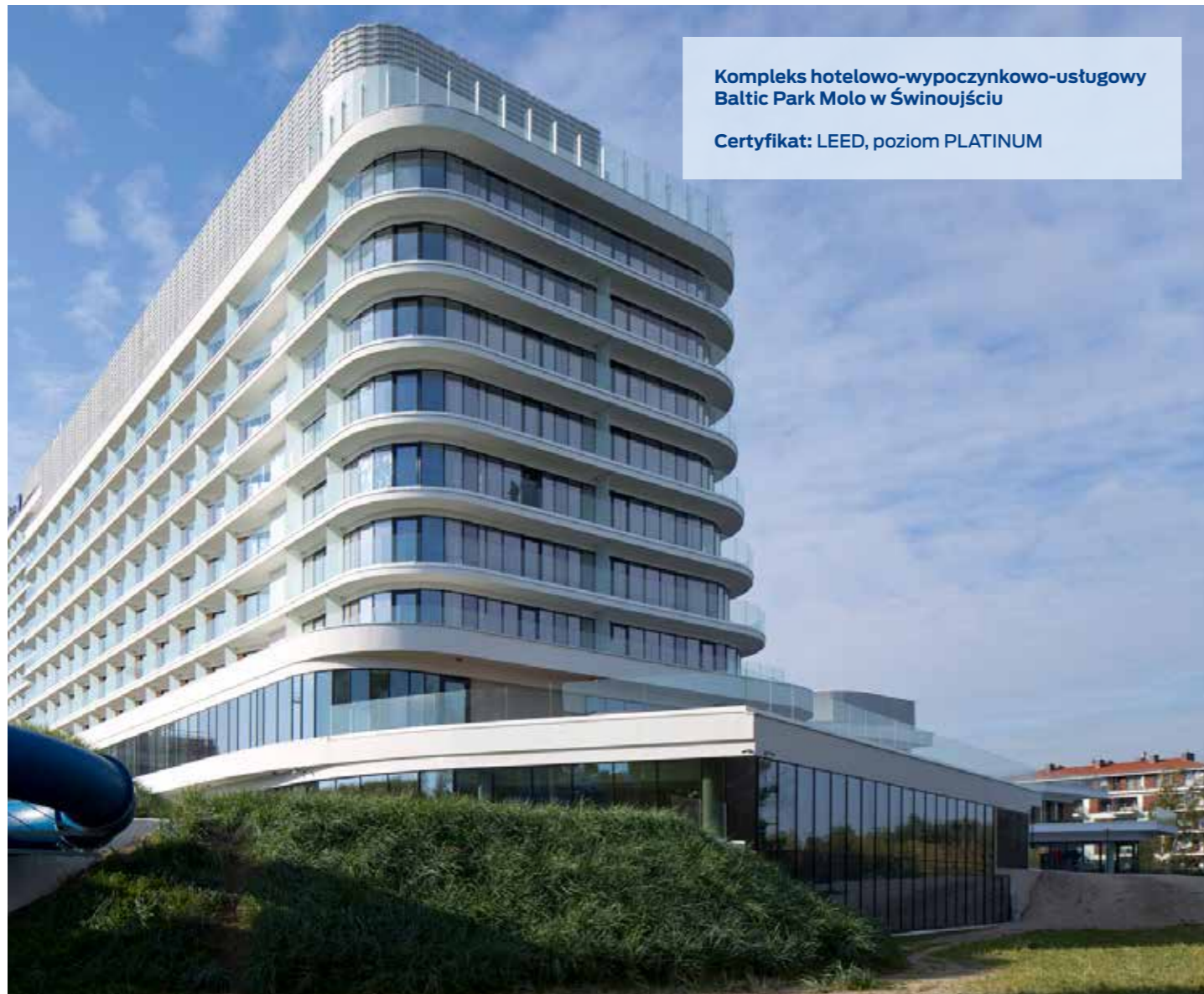
ERBUD S.A. projektując budynki uwzględnia wiele kluczowych aspektów, które pozwalają na uzyskanie założonego poziomu certyfikacji. Inwestycja na etapie projektowym i realizacyjnym poddawana jest wielokryterialnej ocenie nie tylko pod względem efektywności energetycznej, oszczędzania wody, doboru bezpiecznych, przyjaznych i ekologicznych materiałów, oświetlenia dziennego i redukcji odpadów ale również stworzenia takich warunków, aby sprzyjały zdrowiu i dobremu samopoczuciu ludzi.

Realizując projekty ubiegające się o certyfikat „zielonego budynku” ocenie podawane jest nie tylko wykonywanie robót zgodnie z założeniami projektowymi ale również sposób prowadzenia budowy obejmujący m.in.:

- ograniczenie zużycia mediów, w tym wody, energii elektrycznej oraz stały monitoring ich zużycia przez cały czas trwania inwestycji,
- ograniczenie wytwarzania odpadów, selektywną zbiórka odpadów, zapewnienie odpowiedniego dla danego poziomu certyfikacji % odzysku odpadów wytworzonych na budowie,
- zabezpieczenie wszystkich cennych przyrodniczo elementów (drzew, krzewów, cieków wodnych, mokradł),
- zabezpieczenie granicy działki w celu ograniczenia spływu powierzchniowego wód opadowych na sąsiednie działki,
- zabezpieczenie terenu budowy przed erozją i wywiewaniem wierzchniej warstwy ziemi,
- przestrzeganie wytycznych ekologa sprawującego nadzór przyrodniczy nad inwestycją,
- używania drewna legalnego pochodzenia,
- dogodna komunikacja po terenie budowy.

ERBUD S.A. wszystkie te kryteria spełniał wzorowo, o czym świadczy wybudowanie wielu inwestycji spełniających wymagania certyfikacji BREEAM i LEED i buduje kolejne. Największymi zrealizowanymi przez nas „zielonymi budynkami ” są m.in.:

- Budynek biurowy w Łodzi przy ulicy Piotrkowskiej 15,
- Eurocentrum Office Complex w Warszawie,
- Centrum Dystrybucyjne Lidl w Dobroszycach,
- Centrum handlowe Galeria Młociny w Warszawie,
- Dom studencki BASE CAMP we Wrocławiu,
- Centrum handlowe Hala Koszyki w Warszawie,
- Royal Wilanów w Warszawie,
- Kompleks hotelowo-wypoczynkowo-usługowy Baltic Park Molo w Świnoujściu,
- Morskie Centrum Nauki w Szczecinie.

**Kompleks hotelowo-wypoczynkowo-usługowy
Baltic Park Molo w Świnoujściu**

Certyfikat: LEED, poziom PLATINUM

Centrum handlowe Hala Koszyki w Warszawie

Certyfikat: BREEM, poziom VERY GOOD

Centrum handlowe Galeria Młociny w Warszawie

Certyfikat: BREEM, poziom VERY GOOD

Centrum Praskie Koneser w Warszawie

Certyfikat: BREEM, poziom VERY GOOD

8. Zgodność z wymaganiami prawnymi mającymi zastosowanie w ERBUD S.A.

Spółka ERBUD S.A. identyfikuje mające zastosowanie wymagania prawne i inne dotyczące ochrony środowiska opierając się na zapisach wdrożonego zintegrowanego systemu zarządzania. Wymagania prawne dotyczące środowiska monitorowane są w sposób ciągły przez Pion Prawny oraz Dział Ochrony Środowiska. Spółka dokonuje oceny zgodności z wymaganiami prawnymi i innymi uregulowaniami dotyczącymi środowiska na każdym etapie cyklu życia wyrobu/usługi. W przypadku zmian i konieczności dostosowania zapisów do nowych wymagań ERBUD S.A. wprowadza natychmiastowe działania mające na celu osiągnięcie zgodności oraz komunikuje zmiany wszystkim zainteresowanym stronom, których dotyczy.

Przy ocenie zgodności brane są również pod uwagę wszystkie inne wymagania w tym m.in.:

- wymagania decyzji środowiskowych wydanych dla realizacji budowy,
- postanowienia pozwoleń na budowę,
- wymagania klienta odnośnie ochrony środowiska,
- decyzje władz lokalnych,
- wytyczne nadzoru przyrodniczego,
- wytyczne organów nadzoru powołane do kontroli ochrony środowiska,
- wytyczne wynikające z obowiązujących w spółce systemów zarządzania środowiskowego i ustalonej w tym zakresie polityki

oraz inne wymagania mające zastosowanie przy realizacji przez ERBUD S.A. inwestycji budowlanych.

Przeprowadzona ocena zgodności z wymaganiami prawnymi i innymi z zakresu ochrony środowiska za rok 2023 i pierwsze półrocze 2024 roku nie stwierdziła niezgodności.

Wszystkie procesy związane z realizacją inwestycji budowlanych, w tym działania o charakterze projektowym wykonywane są z uwzględnieniem wszystkich obowiązujących w Polsce i Wspólnocie Europejskiej przepisów prawnych z zakresu ochrony środowiska. Weryfikacja powyższego stwierdzenia została przeprowadzona w Spółce w odniesieniu do całej działalności firmy. Ustalona została procedura okresowej oceny spełniania wymagań prawnych i innych oraz określono kryteria operacyjne działalności ERBUD S.A.

W przeprowadzonej ocenie zgodności z zakresu ochrony środowiska przeanalizowano zagadnienia dotyczące m.in.: emisji do powietrza, wody, gleby z procesów produkcyjnych, emisję hałasu, bioróżnorodność, preparaty i substancje chemiczne, gospodarkę odpadami, produkty zawierające azbest. Stwierdzono, że ERBUD S.A. ma uregulowany stan formalno-prawny.

ERBUD S.A. systematycznie przedkłada do odpowiednich urzędów marszałkowskich i informacje o zakresie korzystania ze środowiska zgodnie z wymaganiami prawnymi oraz wycisza i wnosi stosowne opłaty. Spełnia również obowiązek prawny w zakresie sprawozdawczości środowiskowej (sporządzanie raportu o emisjach ze spalania paliw w silnikach spalinowych do Krajowej bazy o emisjach gazów cieplarnianych i innych substancji prowadzonej przez KO-BiZE (Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami).

Gospodarowanie odpadami komunalnymi prowadzone jest w oparciu m.in. o zapisy m.in. ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. 2024 Nr 399 – tekst jednolity) oraz Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie danej gminy, na obszarze której spółka posiada biura oddziałów oraz prowadzi budowy. Odpady komunalne w siedzibie firmy, biurach oddziałów oraz budów podawane są selektywnej zbiórce zgodnie z wymaganiami prawnymi, zapisami systemowej dokumentacji środowiskowej oraz odbierane przez firmy posiadające stosowne uprawnienia.

Odpady powstające w ramach procesu budowlanego magazynowane są w sposób selektywny w wydzielonych i oznaczonych kontenerach. ERBUD S.A. zgodnie z wymaganiami art. 50 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach posiada nr rejestrowy w BDO (Bazie danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami) - 000082035.

Ewidencja odpadów prowadzona jest przez wyznaczonych i przeszkolonych pracowników. Zgodnie z wymaganiami prawnymi sprawozdawczość o wytwarzanych odpadach i o gospodarowaniu odpadami przekazywana jest do właściwych Marszałków Województw za pośrednictwem systemu BDO. Za rok 2023, w związku z prowadzoną działalnością na terenie całego kraju złożono wymagane sprawozdania do 12 Marszałków województw, na terenie których realizowaliśmy inwestycje budowlane i były wytwarzane odpady.

Wytworzone odpady przekazujemy wyłącznie odbiorcom posiadającym odpowiednie decyzje administracyjne (zezwolenia na zbieranie lub/i przetwarzanie odpadów). Dopuszczalne jest również przekazywanie odpadów osobom fizycznym lub jednostkom organizacyjnym, niebędącym przedsiębiorcami, do wykorzystania na ich własne potrzeby zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska 10 listopada 2015 r. w sprawie listy rodzajów odpadów, które osoby fizyczne lub jednostki organizacyjne niebędące przedsiębiorcami mogą poddawać odzyskowi na potrzeby własne, oraz dopuszczalnych metod ich odzysku (Dz.U.2016 Nr 93).

Magazynowanie substancji i odpadów niebezpiecznych prowadzone jest w sposób zapewniający bezpieczeństwo ekosystemów gruntowych i wodnych a każda lokalizacja wyposażona jest w niezbędne środki w przypadku niekontrolowanego uwolnienia się substancji do środowiska.

Firmy podwykonawcze świadczące usługi na rzecz ERBUD S.A. zobowiązane są do spełnienia przyjętych w spółce procedur dot. ochrony środowiska, zgodnie z załącznikiem do Umów „Wymagania środowiskowe dla Podwykonawców” oraz indywidualnymi wymaganiami obowiązującymi na terenie realizowanych budów.

9. Oświadczenie weryfikatora środowiskowego EMAS

OŚWIADCZENIE WERYFIKATORA ŚRODOWISKOWEGO W SPRAWIE CZYNNOŚCI WERYFIKACYJNYCH I WALIDACYJNYCH

Centrum Certyfikacji Jakości Wojskowej Akademii Technicznej reprezentowane przez Dyrektora Joannę Jasińską (nazwisko), o numerze rejestracji weryfikatora środowiskowego EMAS PL-V-0002 akredytowany(-a) lub licencjonowany(-a) w odniesieniu do zakresu 41, 42, 43 (kod NACE) oświadcza, że przeprowadził(-a) weryfikację, czy obiekt(-y) lub cała organizacja, o których mowa w deklaracji środowiskowej/uaktualnionej deklaracji środowiskowej(*) organizacji ERBUD S.A. (nazwa) o numerze rejestracji (jeśli jest dostępny) PL 2.14-008-91 spełnia wszystkie wymagania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 z dnia 25 listopada 2009 r. dotyczące dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekozarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS).

Podpisując niniejszą deklarację oświadczam, że:

- weryfikacja i walidacja zostały przeprowadzone w pełnej zgodności z wymogami rozporządzenia (WE) nr 1221/2009,
- wyniki weryfikacji i walidacji potwierdzają, że nie ma dowodów na brak zgodności z mającymi zastosowanie wymaganiami prawnymi dotyczącymi środowiska,
- dane i informacje zawarte w deklaracji środowiskowej/zaktualizowanej deklaracji środowiskowej(*) organizacji/obiekту(*) dają rzetelny, wiarygodny i prawdziwy obraz całej działalności organizacji/obiekту(*) w zakresie podanym w deklaracji środowiskowej.

Niniejszy dokument nie jest równoważny z rejestracją w EMAS. Rejestracja w EMAS może być dokonana wyłącznie przez organ właściwy na mocy rozporządzenia (WE) nr 1221/2009. Niniejszego dokumentu nie należy wykorzystywać jako oddzielnej informacji udostępnianej do wiadomości publicznej.

Sporządzono w Warszawie dnia 05.07.2024 r.

DYREKTOR
Centrum Certyfikacji Jakości
Wydział Bezpieczeństwa, Logistyki
i Zarządzania W.Ż.
Jasnik
Dr inż. Joanna JASIŃSKA

www.erbud.pl